

10. maj 2016

Samlenotat vedrørende rådsmødet (ECOFIN) den 25. maj 2016

1) Direktiv om skatteundgåelse mv. - <i>Rådskonklusioner mv.</i> <i>KOM(2016) 26</i> Materialet er udarbejdet af Finansministeriet og Skatteministeriet	2
2) Status for bankunionen - <i>Status</i> <i>KOM-dokument foreligger ikke</i> Materialet er udarbejdet af Finansministeriet og Erhvervs- og Vækstministeriet	24
3) Kommissionens handlingsplan på momsområdet - <i>Rådskonklusioner</i> <i>KOM(2016) 148</i> Materialet er udarbejdet af Finansministeriet og Skatteministeriet	30
4) Europæisk semester: Landerapporter - <i>Rådskonklusioner</i> <i>KOM(2016) 95</i> Materialet er udarbejdet af Finansministeriet	47
5) Forordning om pengemarkedsforeninger - <i>Tidlig forelæggelse</i> <i>KOM(2013) 615</i> Materialet er udarbejdet af Finansministeriet og Erhvervs- og Vækstministeriet	56

Dagsordenspunkt 1: Direktiv om skatteundgåelse mv.

KOM(2016) 26

1. Resume

Kommissionen har 28. januar 2016 fremlagt en pakke med tiltag rettet mod skatteundgåelse på selskabsskatteområdet. Pakken indeholder bl.a. et direktivforslag om regler til bekæmpelse af metoder til skatteundgåelse ("skatteundgåelsesdirektivet").

Direktivforslaget indeholder seks specifikke regler, der skal imødegå de mest udbredte former for selskabsskatteundgåelse: 1) fradragbegrænsning for rentebetalinger, 2) exitbeskatning, 3) switch-over-klausul, 4) generel anti-misbrugsregel, 5) kontrollerede udenlandske selskaber og 6) hybride mismatch. Der forhandles på teknisk niveau om et kompromisforslag med justeringer af direktivforslaget. Der er endnu ikke enighed om udformningen af nogle af de konkrete regler (især regel 1, 3 og 5). Der ventes enighed om tekniske justeringer af de øvrige regler. Det er uklart, om der kan opnås politisk enighed om direktivet på det kommende ECOFIN.

Forslaget til et skatteundgåelsesdirektiv er langt hen af vejen på linje med danske regler på området, men vil medføre behov for tilpasninger af dansk selskabsskattelovgivning. På nogle områder er de danske regler dog strammere end direktivets ventede regler (fx CFC-beskatning), mens direktivets regler på andre områder er strammere end de danske regler (fx switch-over klausulen). Der er tale om et minimumsdirektiv, og de enkelte EU-lande kan have mere restriktive regler. Det er dermed ikke nødvendigt at lempe gældende danske regler, som er mere stramme end EU-reglerne, men nødvendigt at stramme gældende danske regler, som er mindre stramme end EU-reglerne.

Pakken med tiltag mod skatteundgåelse¹ omfatter derudover en meddelelse om en ekstern strategi for effektiv selskabsbeskatning i forhold til tredjelande samt en henstilling vedrørende indholdet af de enkelte EU-landes dobbeltbeskatningsoverenskomster. Disse ventes behandlet i rådskonklusioner på det kommende ECOFIN.

2. Baggrund

I globalt regi har der gennem de senere år været stor fokus på selskabsskatteområdet, og OECD og G20 færdiggjorde i november 2015 såkaldte BEPS-anbefalinger ("Base Erosion and Profit Shifting") om bekæmpelse af selskabsskatteundgåelse. Kommissionen har ligeledes stor fokus på generelt at sikre mere fair og effektiv selskabsbeskatning og fremlagde i juni 2015 en handlingsplan. Forslaget til skatteundgåelsesdirektiv implementerer blandt andet BEPS-anbefalingerne i EU.

¹ Et sidste element i Kommissionens skatteundgåelsespakke fra januar er forslaget om ændring af direktivet om administrativt samarbejde (DAC4), som indfører krav om automatisk og obligatorisk udveksling af "land-for-land-rapporter" for store multinationale koncerner. Der blev opnået enighed om DAC4 på ECOFIN 8. marts 2016. Der henvises til samlenotatet af 25. februar 2016 herom.

3. Formål og indhold

Forslaget til et skatteundgåelsesdirektiv indeholder forslag til seks regler, der ifølge Kommissionen skal imødegå de mest udbredte former for selskabsskatteundgåelse: *Fradragsbegrænsning for rentebetalinger, exitbeskatning, switch over-klausul, generel anti-misbrugsregel, kontrollerede udenlandske selskaber og hybride mismatch, jf. nedenfor og bilag 1.* Der er tale om et minimumsdirektiv, så det enkelte EU-land kan tilpasse reglerne og have mere restriktive regler, men ikke mindre restriktive regler. Formandskabet har med sit kompromisforslag i vid udstrækning søgt at følge OECD's BEPS-anbefalinger.

Direktivet omfatter alle selskabsskattepligtige enheder underlagt selskabsskat i et eller flere EU-lande. Det omfatter også datterselskaber samt filialer og faste driftsteder i EU-lande af (moder)selskaber hjemmehørende uden for EU. Forslaget til et skatteundgåelsesdirektiv har hjemmel i TEUF art. 115, hvorefter Rådet vedtager forslaget med enstemmighed efter høring af Europa-Parlamentet.

Fradragsbegrænsning for rentebetalinger

Reglen skal forhindre en koncern i at trække uforholdsmæssigt store renteudgifter fra i skat, *jf. bilag 1 (afsnit 1)*. Det kan for eksempel være, hvis et moderselskab etablerer et datterselskab (uden for EU), og placerer egenkapital i datterselskabet, hvorefter datterselskabet yder et lån (med høje renter) til moderselskabet i EU – og moderselskabet dermed kan få et stort fradrag i sin skattepligtige indkomst. Reglen indebærer grænser for, hvor meget koncerner kan fradrage nettofinansieringsudgifter såsom renteudgifter målt i forhold til deres skattepligtige indkomst. EU-landene er endnu ikke enige om, præcist hvor stram reglen for rentefradragsbegrænsninger skal være.

Exitbeskatning

Reglen skal imødegå, at indkomstskabende aktiver flyttes ud af et EU-land uden beskatning. Reglen sikrer et EU-land beskatningsret, når fx selskaber laver en intern overførsel af aktiver til en filial i udlandet. Aktivet skal beskattes i forhold til markedsværdien på overførselstidspunktet, *jf. bilag 1 (afsnit 2)*. Reglen finder anvendelse, uanset om aktiverne flyttes til et andet EU-land eller til et land uden for EU. Der foreslås dog nogle særregler ved flytning af aktiver internt i EU. Der ventes enighed mellem EU-landene om kompromisforslaget, der indeholder nogle mindre tekniske justeringer til Kommissionens forslag til regler for exitbeskatning.

Switch-over klausul

Reglen skal imødegå, at ubeskattet eller lavt beskattet indkomst fra tredjelande kommer ind i EU uden beskatning, *jf. bilag 1 (afsnit 3)*. De nuværende regler i mange EU-lande medfører, at der fx gives skattefrihed til selskaber for udbytte og aktieavancer fra aktiebesiddelser i tredjelande uanset skatteniveauet i tredjelandet. Reglen indebærer, at sådanne indkomster genereret i tredjelande bliver skattepligtige ved indførelsen i EU (under visse betingelser, afhængig af bl.a. hvor lav skatten er i de pågældende tredjelande), hvor der pålægges skat efter reglerne i det relevante EU-land. Der er endnu ikke enighed mellem EU-landene. Formands-

skabet har foreslået nogle ændringer i forhold til Kommissionens forslag, som begrænser rækkevidden af reglen.

Generel anti-misbrugsregel

Omgåelsesklausulen skal imødegå misbrug, der ikke er omfattet af de specifikke værnsregler, der er indsat i direktivforslaget eller i øvrigt fremgår af national ret. Klausulen indebærer, at der i beskatningen skal ses bort fra arrangementer, der er indgået med det formål at opnå en skattefordel og således ikke er tilrettelagt af velbegrundede kommercielle årsager. Der synes generelt at være relativ bred enighed mellem EU-landene om dette element.

Kontrollerede udenlandske selskaber

Der foreslås endvidere regler for beskatning af udenlandske datterselskaber (såkaldte CFC-regler – Controlled Foreign Company). Det skal imødegå, at koncernforbundne selskaber kan undgå selskabsbeskatning ved at flytte indkomstkabende aktiver (fx finansielle aktiver) og dermed overskud fra et højt beskattet moderselskab i et EU-land til et lavere beskattet udenlandsk datterselskab i et land uden for EU. Det foreslås, at moderselskaber i EU-lande beskattes af overskud i udenlandsk kontrollerede selskaber under visse betingelser, herunder om beskatningen er relativt lav i datterselskabets land sammenlignet med moderselskabets land, *jf. bilag 1 (afsnit 4)*. Der er endnu ikke enighed mellem EU-landene om den præcise regel.

Hybride mismatch

Her er tale om regler rettet mod situationer, hvor to EU-lande skattemæssigt vurderer (skatteretligt ”kvalificerer”) selskabenheder eller finansielle instrumenter forskelligt. Når to lande har forskellige skattemæssige vurderinger, opstår der risiko for, at ingen af landene opkræver skat (dvs. dobbelt ikke-beskatning) eller at et selskab opnår fradrag for den samme renteudgift i to EU-lande (dobbelt fradrag), *jf. bilag 1 (afsnit 5)*. Det foreslås, at hvis de skattemæssige vurderinger i to EU-lande er forskellige så skal dobbelt ikke-beskatning eller dobbelt fradrag forhindres. Formandskabet har foreslået nogle præciseringer, herunder at reglen alene skal finde anvendelse på hybride mismatch mellem associerede selskaber. Der ventes enighed mellem EU-landene.

Rådskonklusioner om Kommissionens øvrige udspil

ECOFIN ventes også at vedtage konklusioner om Kommissionens meddelelse om en *ekstern strategi for effektiv selskabsbeskatning i forhold til tredjelande* samt om Kommissionens henstilling vedrørende indholdet af de enkelte *EU-landes dobbeltbeskatningsoverenskomster*.

Rådskonklusionerne støtter etableringen af en *fælles EU-sortliste over skattely* baseret på efterlevelse af globale standarder for transparens og informationsudveksling samt på hvorvidt der eksisterer skadelige ordninger på selskabsområdet, som defineret i EU’s adfærdskodeks. EU’s adfærdskodeksgruppe opfordres til at påbegynde udarbejdelsen af sortlisten mhp. godkendelse i Rådet i 2017.

Konklusionerne imødeser også iværksættelsen af et pilotprojekt om *automatisk udveksling mellem EU-lande af oplysninger om endeligt ejerskab af selskaber mv.*, som støttet af alle EU-lande. Desuden opfordres til videre arbejde med Kommissionens forslag om *offentlighed af visse selskabsoplysninger*². Endelig noterer konklusionerne sig om Kommissionens anbefalinger vedr. de enkelte EU-landes dobbeltbeskatningsoverenskomster og erklærer sig enig i hensynet til at undgå dobbelt-ikke-beskatning, som imidlertid kan nås på flere forskellige måder inden for rammerne af OECD's BEPS-anbefalinger.³

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet skal i overensstemmelse med proceduren i TEUF artikel 115 udtale sig om skatteundgåelsesdirektivet. Udtalelsen foreligger endnu ikke.

5. Nærhedsprincippet

Den danske regering er enig med Kommissionens vurdering af, at skatteundgåelsesdirektivet er i overensstemmelse med nærhedsprincippet. Det vurderes, at skatteundgåelse reducerer skatteprovenuet og forvrider konkurrencen mellem selskaber, hvilket kan mindskes med fælles minimumsstandarder som foreslået.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Danmark har allerede værneregler vedrørende de elementer, der indgår i skatteundgåelsesdirektivforslaget. Det vil være nødvendigt at justere nogle af de danske værneregler, idet nogle af de ventede EU-regler (også i formandskabets seneste forslag) er strammere end de eksisterende danske værneregler. Der skal omvendt ikke foretages lempelser af gældende danske regler, som er strammere end de ventede EU-regler, idet der er tale om et minimumsdirektiv. Den overordnede vurdering af de ventede EU-regler i forhold til de danske regler er flg. (Der henvises til *bilag 1* for uddybning):

- *fradragsbegrænsning for rentebetalinger*: De ventede EU-regler er baseret på samme principper som de gældende danske regler, men vurderes at kunne være mere eller mindre stramme end de danske regler (pga. tekniske forskelle), afhængig af den konkrete virksomheds forhold.
- *exitbeskatning*: De ventede EU-regler ligger på linje med de gældende danske regler, som det alene vurderes nødvendigt at ændre i begrænset omfang.
- *Switch-over klausul*: De ventede EU-regler er strammere end de gældende danske regler i nogle tilfælde, og skattepligten for danske selskaber vil således skulle udvides for indkomst fra visse aktiebesiddelser i særligt lavskattelande.
- *generel anti-misbrugsregel*: De ventede EU-regler er strammere end de gældende danske regler i den forstand, at de danske regler aktuelt har omgåelsesklausuler vedr. konkrete EU-selskabsskattedirektiver og dobbeltbeskatningsoverens-

² KOM(2016)198 som vedrører ændringer i regnskabsdirektivet, og behandles af konkurrenceevneminstrene (COMPET)

³ Konklusionerne opfordrer desuden adfærdskodeksgruppen til at se på mulige referencer til good governance på skatteområdet i EU's aftaler med tredjelande, og vigtigheden understreges af at hjælpe udviklingslande med at leve op til good governance på skatteområdet.

komster, men først i medfør af direktivet skal indføre en helt generel omgængelsesklausul.

- *kontrollerede udenlandske selskaber*: De ventede EU-regler er mindre stramme end de gældende danske regler, idet EU-reglerne kun anvendes på aktiver overført til lande med relativt lav beskatning, mens de danske regler finder anvendelse på alle lande. Det vil være nødvendigt at lave en mindre justering af de typer af indkomster, der omfattes af CFC-beskatningen. De danske regler vil ikke skulle lempes.
- *hybride mismatch*: De ventede EU-regler er på nogle områder strammere end de danske (hybride mismatch mellem Danmark og et EU-land), mens de danske regler på andre områder er strammere (hybride mismatch mellem Danmark og et tredjeland). De eksisterende danske regler vil derfor skulle strammes i forhold førstnævnte. Mens de danske regler på vil kunne opretholdes i forhold til lande uden for EU.

7. Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Overordnet set vil en implementering af direktivforslaget medvirke til at reducere virksomhedernes muligheder for skatteundgåelse og fjerne eventuelle skattemæssige incitamenter til at placere aktivitet i andre lande end Danmark. Set fra et dansk perspektiv vil dette trække i retning af et større provenu. Det er umiddelbart ikke muligt at kvantificere størrelsen heraf. Der vil dog skulle foretages en nærmere vurdering i forbindelse med fremsættelse af et eventuelt lovforslag.

Samfundsøkonomisk og erhvervsøkonomiske konsekvenser

Erhvervsstyrelsen vurderer, at direktivet medfører administrative konsekvenser under 4 mio. kr. årligt. De bliver derfor ikke kvantificeret yderligere. Erhvervsstyrelsen vil i forbindelse med implementering af direktivet foretage nærmere kvantificering af de administrative konsekvenser. I forhold til en implementering af direktivets øvrige elementer vurderes dette samlet set ikke at have nævneværdige økonomiske eller administrative omkostninger for erhvervslivet i Danmark, da Danmark allerede har værnsregler på direktivets område.

8. Høring

Der henvises til bilag 2.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der er generel opbakning til skatteundgåelsesdirektivets formål. EU-landene har i OECD bakket op om BEPS-anbefalingerne og den 8. december 2015 konkluderede ECOFIN, at anbefalingerne fortrinsvist bør gennemføres gennem EU-direktiver. En række lande støtter direktivet med justeringer på linje med forslaget fra formandsskabet, om end der udestår enighed på nogle punkter, særligt switch-over klausulen, reglen om kontrollerede udenlandske selskaber, og reglen om fradragsbegrænsning for rentebetaling. Det er uklart, om der kan opnås politisk enighed om direktivet på det kommende ECOFIN.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter skatteundgåelsesdirektivet og fokus på at dæmme op for skatteundgåelse og udvanding af de enkelte landes skattegrundlag samt at sikre fair og lige konkurrencevilkår for virksomheder i EU. Regeringen lægger vægt på, at skatteundgåelsesdirektivet - som der også er lagt op til - bliver et minimumsdirektiv, således at de enkelte lande selv kan have højere standarder.

Regeringen støtter formandskabets kompromisforslag, men kan acceptere de løsninger, der kan opnås enighed om.

Danmark kan støtte rådskonklusionerne. Fra dansk side arbejdes der på, at definitionen af et skattelyland i relation til sortlisten baseres på objektive kriterier, der drejer sig om hvorvidt, et land automatisk vil udveksle oplysninger med alle EU-lande eller ej, og ikke baseres på beskatningens størrelse o.l. mere subjektive kriterier, der kan forhindre hurtig enighed om en fælles EU-sortliste.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Kommissionens skatteundgåelsespakke blev 11. februar 2016 forelagt til orientering for Folketingets Europaudvalg forud for ECOFIN-mødet 12. februar 2016.

Bilag 1: Regler i forslaget til et skatteundgåelsesdirektiv

1. Begrænsning af koncerners rentefradrag

Kommissionens forslag

Reglen vil eksempelvis finde anvendelse, hvis en koncerns eksterne gæld placeres i selskaber i EU-lande, mens egenkapitalen placeres uden for EU (med en lavere beskatning af afkastet), *jf. figur 1*.

Det foreslås, at selskaber som udgangspunkt ikke kan fradrage låneomkostninger (herunder renteudgifter, kurstab på gæld og renteelementet i leasingkontrakter), der overstiger 30 pct. af den skattepligtige indkomst før fradrag for renter, skatter, og af- og nedskrivninger (såkaldt EBITDA-indkomst). Det fremgår af OECD's anbefalinger, at en overgrænse på 30 pct. vil medføre, at ca. 87 pct. af koncernerne i princippet ville kunne opnå fradrag for deres eksterne renteudgifter, hvis renteudgifterne fordeles mellem koncernselskaberne i forhold til EBITDA-indkomsten. Overgrænsen på 30 pct. er derfor i anbefalingerne fundet passende som den højeste anvendelige overgrænse. OECD anbefaler således, at grænsen skal være mellem 10 og 30 pct.

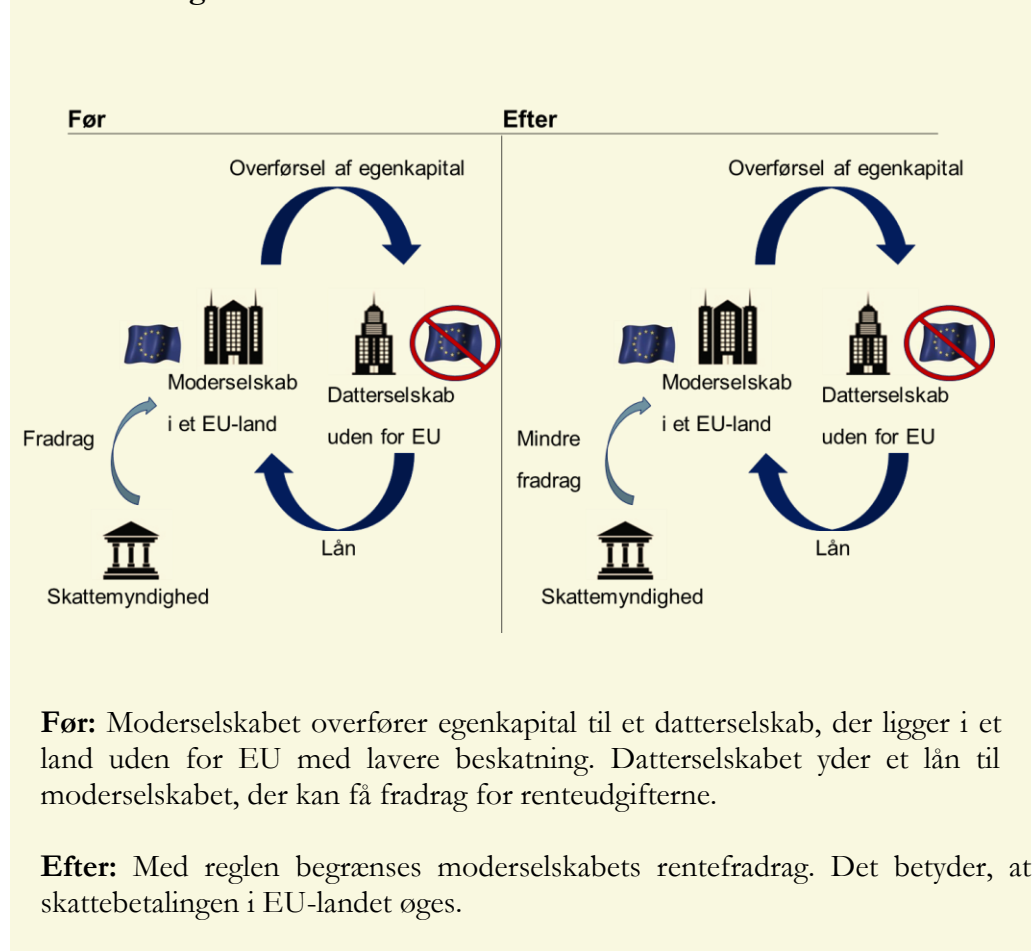
Uanset bestemmelsen vil selskaber dog altid kunne fradrage nettofinansieringsudgifter på 7,5 mio. kr. (1 mio. EUR). Formålet med denne bundgrænse er at undtage små og mellemstore selskaber fra reglen, da det vurderes, at risikoen for aggressiv skatteplanlægning er mindre for disse selskaber.

Yderligere foreslår Kommissionen regler, som skal imødekomme periodiske udsving i koncernernes indkomst. For det første foreslås det, at finansieringsudgifter, hvor der er nægtet fradrag som følge af reglen, kan fremføres til fremtidige indkomstår, hvor renteudgifterne kan fradrages, hvis de samlede renteudgifter for indkomståret er mindre end 30 pct. af EBITDA-indkomsten. Desuden kan der ske fremførelse af overskydende EBITDA-indkomst, der ikke er anvendt til dækning af nettofinansieringsudgifter.

Kommissionen foreslår desuden, at reglen for begrænsning af koncerners rentefradrag ikke skal finde anvendelse, hvis selskabets egenkapitalandel svarer til eller er højere end koncernens samlede egenkapitalandel. Denne undtagelse skal ligeledes håndtere de periodiske udsving i indkomsten. Undtagelsen skal også ses i lyset af reglens overordnede formål om at forhindre, at koncernens gæld placeres i høj-skattelande. Hvis eksempelvis et datterselskabs egenkapitalniveau svarer til koncernens egenkapitalniveau, vil der ikke være tale om, at koncernen har placeret uforholdsmæssig megen gæld i det pågældende datterselskab. Ved opgørelsen af egenkapitalen skal aktiver og passiver værdiansættes efter den samme metode, der anvendes i det konsoliderede regnskab. Undtagelsen finder dog alene anvendelse, hvis en række betingelser er opfyldte, herunder at rentebetalinger til tilknyttede selskaber ikke overstiger 10 pct. af koncernens samlede nettorenteudgifter.

De foreslåede regler for rentefradragsbegrænsning skal ikke finde anvendelse på finansielle selskaber. Dette skyldes, at der endnu ikke er opnået international enighed om, hvordan regler for rentefradragsbegrænsning skal udformes for finansielle selskaber, men der arbejdes på emnet i OECD.

Figur 1
Illustrativt eksempel af regel om begrænsning af koncerners rentefradrag

Formandskabets ændringer af forslaget

Formandsskabet har foreslået, at rentefradragsbegrænsningen kan opgøres på koncernniveau, hvis EU-landet anvender sambeskatningsregler eller lignende, som medfører, at underskud kan overføres mellem koncernforbundne selskaber. Dette svarer til princippet i de danske regler.

Formandsskabet har derudover i overensstemmelse med BEPS-anbefalingerne foreslået visse justeringer, som vil give mulighed for, at EU-landene kan lempe reglen om fradragbegrænsning for rentebetalinger, *jf. nedenfor*.

Der er bl.a. foreslået, at:

- Der altid vil kunne fradrages nettofinansieringsudgifter på 3 mio. euro (dvs. 22,5 mio. kr.), hvilket tilnærmelsesvis svarer til den danske beløbsgrænse på 21,3 mio. kr.
- Enkeltstående selskaber, der ikke er en del af en koncern og ikke har faste driftssteder i andre lande, kan fritages fra reglen, idet risikoen for aggressiv skatteplanlægning anses for at være begrænset.
- Der kan indføres en overgangsregel, der fritager renter på eksisterende lån til ikke-koncernforbundne selskaber. Der er endnu uvished om, hvorvidt formandskabet vil foreslå, at overgangsreglen maksimalt skal gælde i de første 5 år eller længere.
- Der kan ske undtagelser (og dermed ingen begrænsning af rentefradrag) for langsigtede offentlige infrastrukturprojekter vedrørende store aktiver, der anses for at være i offentlighedens interesse.
- Det er oprindeligt foreslået, at reglen ikke skal finde anvendelse, hvis selskabets egenkapitalandel mindst svarer til koncernens samlede egenkapitalandel. Formandskabet foreslår at supplere med en alternativ regel. Den betyder, at EU-landene kan tillade fradrag for et selskabs nettofinansieringsudgifter, i det omfang forholdet mellem koncernens nettofinansieringsudgifter og EBITDA-indkomst er højere end selskabets. Hensigten er at selskabet ikke skal straffes unødigt ved at få beskåret rentefradraget, når selskabet relativt set ikke har større renteudgifter end koncernen har generelt. Det tyder op, at koncernen dermed ikke har placeret uforholdsmæssig meget af sin gæld i selskabet.

Endelig foreslår formandsskabet en ændring af regler for fremførsel af rentefradrag. Hensigten er at imødegå de periodiske udsving i koncernernes indkomst. I Kommissionens oprindelige direktivforslag kan EU-landene tillade, at der sker uendelig fremføring af overskydende EBITDA-indkomst, der ikke er anvendt til dækning af nettofinansieringsudgifter. Formandsskabet foreslår, at denne fremførsel maksimalt kan være på 5 år, således at selskabet de næste 5 år kan opnå fradrag for flere renteudgifter. Samtidigt foreslås det, at EU-landene alternativt kan tillade at tilbageføre renteudgifter i op til 3 år og dermed opnå større rentefradrag (ved at genåbne tidligere regnskaber). Hensigten er at tage hensyn til at indkomsten og renteudgifterne svinger fra år til år.

Danske regler

Der er visse tekniske forskelle på de danske regler for begrænsning af rentefradrag og reglen i Kommissionens forslag og Formandskabets kompromisforslag.

Den danske indkomstbaserede rentefradragsbegrænsningsregel beregnes på baggrund af indkomsten før renter og skatter (EBIT), hvorimod den regel, der er foreslået af Kommissionen, beregnes på baggrund af indkomsten før fradrag for renter, skatter og af- og nedskrivninger (EBITDA). Procentsatsen i den danske regel er også højere (80 pct. mod 30 pct.), men beregnes således også af et lavere beløb, idet indkomsten i den danske regel er inklusive af- og nedskrivninger. Det

vurderes, at det vil afhænge af den enkelte virksomheds forhold om den ene eller den anden er strammest.

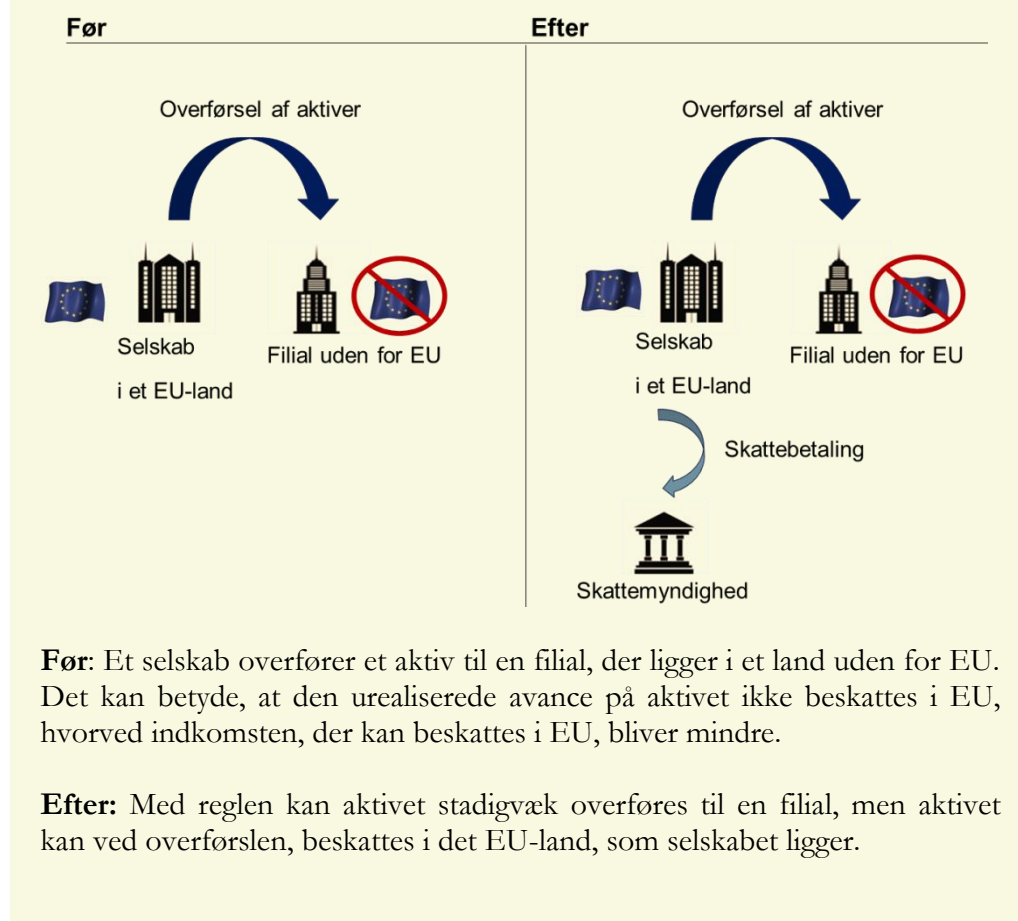
Ifølge de danske regler kan der endvidere ske fradragsbegrænsning af renter på koncernintern gæld, hvis et selskabs samlede gæld er mindst 4 gange større end egenkapitalen. Derudover kan en koncern alene fradrage nettofinanseringsudgifter i det omfang, at udgifterne ikke overstiger en standardforrentning (3,4 pct. i 2016) af koncernens skattepligtige aktiver.

2. Exitbeskatning

Kommissionens forslag

Det foreslås, at EU-lande skal beskatte, når selskaber foretager en intern overførsel af aktiver til eller fra en filial i udlandet, hvorved aktivet dermed ikke længere kan beskattes i oprindelseslandet, *jf. figur 2*. Bestemmelsen vil finde tilsvarende anvendelse, hvis selskabet overgår til at blive hjemmehørende i udlandet. Reglen skal imødegå situationer, hvor indkomstskabende aktiver med urealiserede skattepligtige avancer flyttes ud af et EU-land uden beskatning. Aktivets skal beskattes i forhold til markedsværdien på overførselstidspunktet. Hvis aktivet flyttes til et andet EU-land, skal markedsværdien anvendes som aktivets skattemæssige indgangsværdi i det EU-land, hvor aktivet overføres til.

Figur 2
Illustrativt eksempel af regel om exitbeskatning af aktiver

Ved overførsler til andre EU/EØS-lande opgøres skatten ved overførslen, men selskabet kan få henstand med betalingen af skatten. Skattebetalingen skal i stedet afdrages i rater over mindst 5 år. Der kan opkræves renter på henstandsbeløbet. Det kan endvidere i visse situationer kræves, at der stilles sikkerhed for henstandsbeløbet. Ved overførsler til lande uden for EU/EØS er der ikke mulighed for henstand, hvorfor betalingen af skatten skal ske i forbindelse med overførslen.

Formandskabets ændringer af forslaget

Formandskabet har foreslået, at henstandsperioden skal være ”fem år” i stedet for ”mindst 5 år”, således at der bliver ens regler i EU på dette område. Danmark kan støtte denne mindre stramning af bestemmelsen, selvom det medfører, at Danmark skal justere lovgivningen, idet ændringen er i overensstemmelse med EU-Domstolens retspraksis. Der er ikke foreslået andre væsentlige ændringer af Kommissionens oprindelige forslag.

Danske regler

I de eksisterende danske regler skal henstandsbeløbet afdrages i takt med løbende afkast fra de overførte aktiver eller over 7 år. De danske regler minder i stor stil om forslaget i skatteundgåelsesdirektivet. Det vil dog være nødvendigt at ændre henstandsperioden fra 7 år til 5 år. Ændringen vurderes ikke at have nævneværdige provenumæssige konsekvenser.

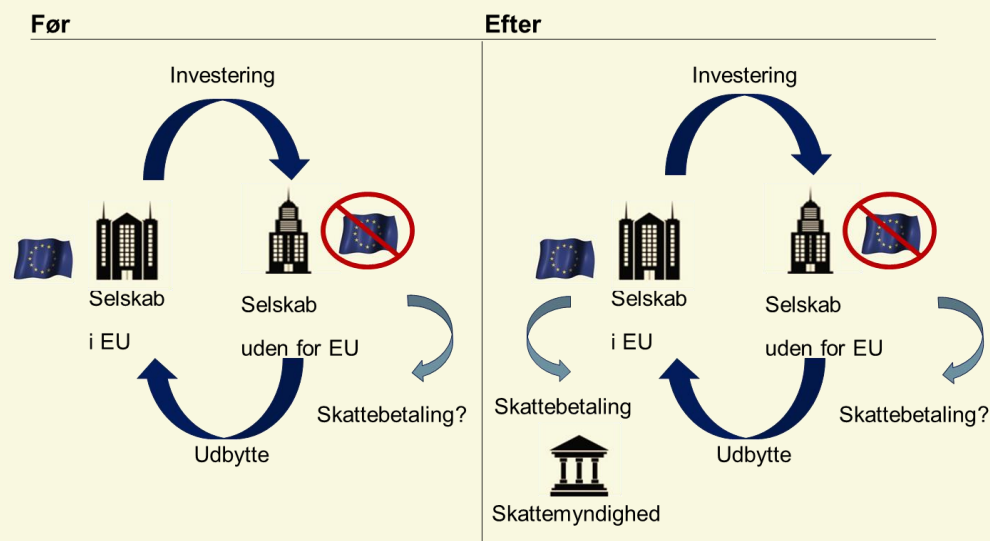
3. Switch-over klausul

Kommissionens forslag

Det foreslås, at udbytter og aktieavancer fra aktiebesiddelser i tredjelandet og overskud i faste driftsteder beliggende i tredjelande skal være skattepligtige for selskaber i EU-lande. Indkomsten vil dermed blive pålagt skat efter reglerne i det pågældende EU-land, hvor indkomsten indføres, *jf. figur 3*. Det skal dog alene gælde, hvis selskabsskattesatsen i tredjelandet er mindre end 40 pct. af det pågældende EU-lands selskabsskattesats. Der skal gives nedslag for den skat, der er betalt i tredjelandet (såkaldt creditempelse).

Figur 3

Illustrativt eksempel af switch-over klausul

Før: Et selskab i EU investerer i et selskab, der ligger i et land uden for EU. Det udenlandske selskab betaler et udbytte tilbage til selskabet i EU. EU-landet kan anse udbyttet som skattefrit med henblik på at undgå dobbeltbeskatning af indkomsten optjent i det udenlandske selskab, men der er kun i meget begrænset omfang sket beskatning af indkomsten.

Efter: Med reglen kan skattemyndigheden i EU-landet beskatte udbyttet, der kommer fra det udenlandske selskab. Evt. skat, der er betalt uden for EU, kan modregnes.

Formandskabets ændringer af forslaget

Formandsskabet har foreslået fire væsentlige ændringer, som begrænser rækkevidden af reglen.

For det første skal reglen ikke anvendes på udenlandsk indkomst fra tredjelande, hvis indkomsten stammer fra en såkaldt aktiv virksomhedsaktivitet. Aktiv virksomhedsaktivitet er ikke nærmere defineret, men vil skulle fortolkes i modsætning til passiv virksomhed, der traditionelt bl.a. omfatter investeringer i aktier og udlånsvirksomhed, som ikke er et led i bankvirksomhed.

For det andet skal reglen ikke anvendes, hvis der er en dobbeltbeskatningsoverenskomst mellem EU-landet, hvor skatteyderen er hjemmehørende, og tredjelandet. Dette skal ses i lyset af, at EU-lande ved at indgå overenskomster med de pågældende lande uden for EU/EØS anerkender, at der er risiko for dobbeltbeskatning mellem landene, hvorfor der ikke burde være tale om lavskattelande.

Formandsskabet har for det tredje foreslået, at faste driftssteder tages ud af bestemmelsen. Reglen om kontrollerede udenlandske selskaber (CFC-reglen) suppleres i stedet med en beskatning af faste driftssteder i lavskattelande, som ville være omfattet af CFC-reglen, hvis det var et selvstændigt selskab. Løsningen indebærer en ligestilling af datterselskaber og faste driftssteder, hvilket er positivt, idet skatteyderen frit kan vælge, om der sker etablering via et datterselskab eller et fast driftssted. Det er derfor reelt ikke muligt at have strammere værnsregler for faste driftssteder end for datterselskaber, idet de ikke vil være effektive.

De tre første forslag vil bringe direktivet tættere på de eksisterende danske regler, og Danmark kan støtte disse ændringer.

Danske regler

Danmark har ikke nogen switch-over klausul, som er afhængig af beskatningsniveauet. Det medfører midlertidig ikke, at indkomst fra udenlandske faste driftssteder eller aktiebesiddelser i udlandet efter de danske regler altid vil være skattefrie.

Den nuværende danske CFC-beskatningsregel finder anvendelse på både kontrollerede udenlandske datterselskaber og danske selskabers faste driftssteder i udlandet. Herudover er danske moderselskaber skattepligtige af afkast fra aktier i selskaber, hvor der ejes mindst 10 pct. af aktiekapitalen, når selskabet er hjemmehørende uden for EU i et land, der ikke har en dobbeltbeskatningsoverenskomst med Danmark. Danske selskaber er også skattepligtige af afkast fra noterede porteføljeaktier (ejer mindre end 10 pct. af aktiekapitalen). Endelig medregnes 70 pct. af udbyttebeløbet fra unoterede porteføljeaktier i den skattepligtige indkomst.

Kommissionens oprindelige forslag til ”switch-over” klausul er strammere end de eksisterende danske regler for så vidt angår lande, hvor selskabsbeskatningen er

lavere end 40 pct. af den danske selskabsbeskatning på 22 pct. (dvs. lavere end 8,8 pct.-point). Skattepligten for danske selskaber vil skulle udvides, således at de altid er skattepligtige af indkomst fra aktiebesiddelser og faste driftssteder i disse lande. Formandskabets kompromisforslag lempet reglerne på en række områder, men det vurderes dog fortsat at forslaget på nogle områder er strammere end de danske regler fx vedr. beskatning af avancer for unoterede porteføljeaktier.

4. Generel anti-misbrugsregel

Kommissionens forslag

I direktivforslaget indgår der også en generel omgåelsesklausul til at undgå misbrug. Dette indebærer, at skattemyndighederne skal se bort fra arrangementer, der ikke er reelle, og hvis hovedformål at opnå en utilsigtet skattefordel. Ved ikke-reelle arrangementer forstås arrangementer, der ikke er tilrettelagt af såkaldt velbegrundede kommercielle årsager, der afspejler den økonomiske virkelighed.

Formandskabets ændringer af forslaget

Formandskabet foreslår, at ordlyden tilpasses den ordlyd, som Rådet vedtog for så vidt angår moder-/datterselskabsdirektivet i januar 2015. Danmark kan støtte formandskabets forslag.

Danske regler

Der findes ikke nogen generel omgåelsesklausul for selskabsbeskatning. I den danske lovgivning findes en omgåelsesklausul, der alene vedrører omgåelse af moder-/datterselskabsdirektivet, rente-/royaltydirektivet og fusionsskattedirektivet. Derudover findes der en omgåelsesklausul vedrørende dobbeltbeskatningsoverenskomsterne.

5. Beskatning af udenlandske datterselskaber (CFC-regler)

Kommissionens forslag

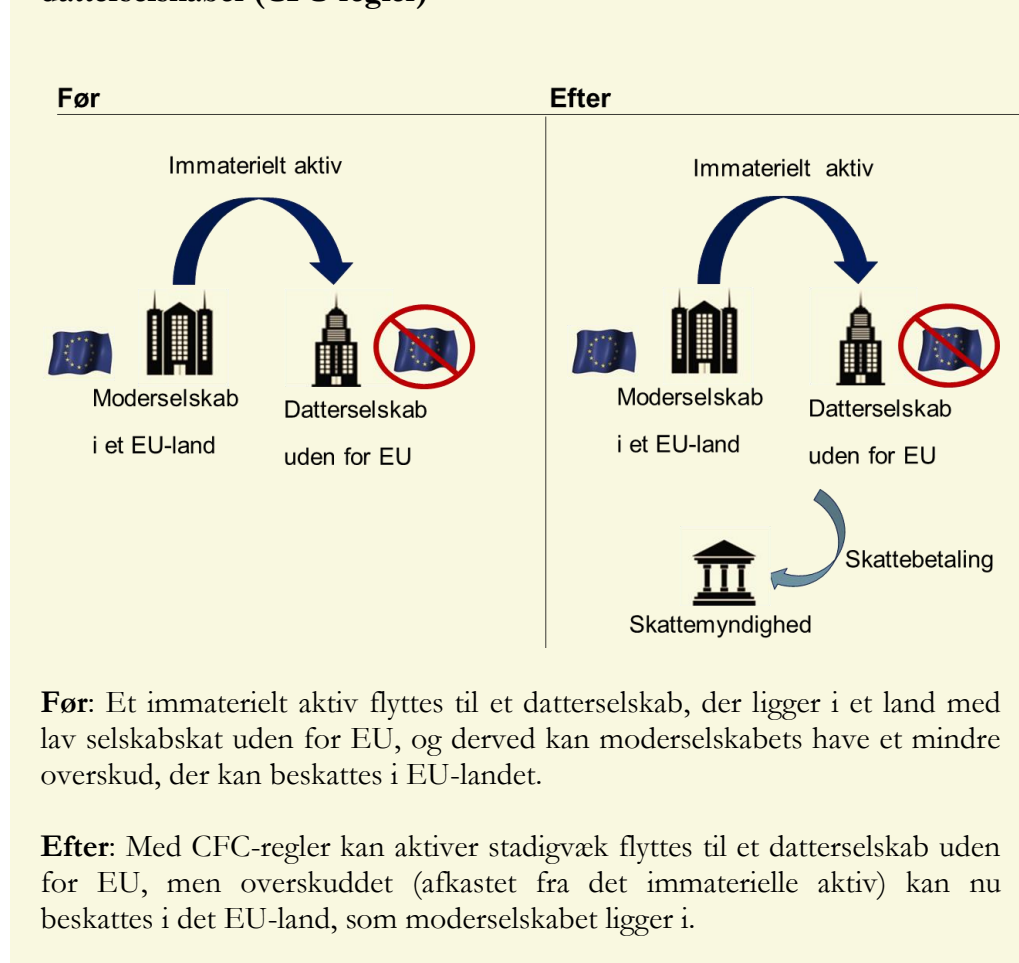
Det foreslås, at moderselskaber i EU-lande beskattes af overskud i et udenlandsk kontrolleret selskab hvis følgende betingelser alle er opfyldt:

- 1) Der er tale om kontrolleret datterselskab (dvs. der ejes mere end 50 pct. af stemmerne, af kapitalen eller af fortjenesten i datterselskabet).
- 2) Den effektive selskabsbeskatning i datterselskabslandet er lavere end 40 pct. af den effektive selskabsbeskatning i EU-landet, hvor moderselskabet er hjemmehørende.
- 3) Mere end 50 pct. af indkomsten i datterselskabet er renter, indkomst fra immaterielle aktiver, udbytter, finansiel leasing, visse indkomster fra fast ejendom, finansiel virksomhedsindkomst samt indkomst fra levering af tjenester til moderselskabet eller dets tilknyttede selskaber (for finansielle selskaber skal mere end 50 pct. af disse indkomster stamme fra transaktioner med moderselskabet og dets tilknyttede selskaber).
- 4) Datterselskabet er ikke børsnoteret, dvs. dets primære aktieklasse handles ikke jævnlige på et anerkendt børsmarked.

Hvis datterselskabet er hjemmehørende i et andet EU/EØS-land skal reglerne dog alene gælde i omgængelsituationer, dvs. i tilfælde af kunstige driftssteder eller ikke-reelle arrangementer.

Figur 4

Illustrativt eksempel af regler for beskatning af udenlandske datterselskaber (CFC-regler)

Formandskabets ændringer af forslaget

Formandsskabet har opstillet to mulige modeller for CFC-beskatning.

Den første model svarer til Kommissionens forslag med nogle tekniske justeringer, jf. nedenfor.

Det foreslås, at

- CFC-beskatning gælder, når mere end 1/3 af indkomsten i datterselskabet er CFC-indkomst m.v. I Kommissionens oprindelige forslag var kravet

mere end 50 pct. Det betyder, at betingelserne for at være omfattet af CFC-beskatning er strammet

- der ikke skal være en undtagelse for børsnoterede datterselskaber.
- begrænse listen over de typer af indkomster, der er omfattet af CFC-beskatning, så der ikke inkluderes visse indkomster fra fast ejendom. (For finansielle selskaber skal mere end 1/3 af disse indkomster stamme fra transaktioner med associerede selskaber).

Den anden model vil begrænse CFC-beskatning til indkomst fra ikke-reelle arrangementet.

Formandsskabet har endvidere foreslået, at faste driftssteder omfattes af CFC-beskatningen i stedet for af reglen om switch-over klausul. Det vil ligeledes trække i retning af mere lempelig beskatning end foreslået af Kommissionen.

Danske regler

Der er forskelle mellem den eksisterende danske CFC-beskatningsregel og Kommissionens/formandsskabets (model 1) forslag, men de overordnede principper for de centrale definitioner af kontrol og indkomstarter, der anses for at være mobil indkomst ("CFC-indkomst"), er ensartede.

Den danske CFC-beskatningsregel medfører, at danske moderselskaber beskattes af indkomsten i kontrollerede datterselskaber, der har mobile finansielle indkomster. Den danske CFC-beskatningsregel finder tilsvarende anvendelse på danske selskabers faste driftssteder i udlandet. I Kommissionens og formandsskabets forslag inkluderes også indkomst fra levering af visse tjenester ved køb og salg mellem selskaber i en koncern. Disse er ikke omfattet af de danske regler.

En anden væsentlig forskel på reglerne er, at Kommissionens og formandsskabets forslag alene finder anvendelse på lande, der har en effektiv selskabsbeskatning, der er lavere end 8,8 pct. (40 pct. af det danske beskatningsniveau), mens den danske CFC-beskatningsregel finder anvendelse, uanset hvor datterselskabet er hjemmehørende. Denne forskel vil imidlertid ikke have betydning for dansk lovgivning, idet den danske regel er strammere end direktivforslaget og der vil være tale om et minimumsdirektiv.

6. Hybride mismatch

Kommissionens forslag

Der indføres også en regel, som skal håndtere såkaldte hybride mismatches, der opstår som følge af forskellige skattemæssige vurderinger på tværs af EU-landene. Et eksempel er forskellige skattemæssige vurderinger af betalinger på et finansielt instrument mellem et moder- og et datterselskab, hvor ét land karakteriserer betalingen som "udbytte", men som et andet land opfatter den som en "rente". Den situation kan forekomme, hvis et moderselskab indskyder kapital i et dattersel-

skab. Overførslen anses i moderselskabets hjemland for at være et indskud af egenkapital i datterselskabet. Det betyder, at datterselskabets betalinger på det finansielle instrument til moderselskabet betragtes som et udbytte, der ikke betales skat af. Hvorimod datterselskabets hjemland anser kapitalindskuddet som et lån. Det betyder, at datterselskabets betalinger til moderselskabet betragtes som renteudgifter, der er fradragsberettiget, *jf. figur 5*.

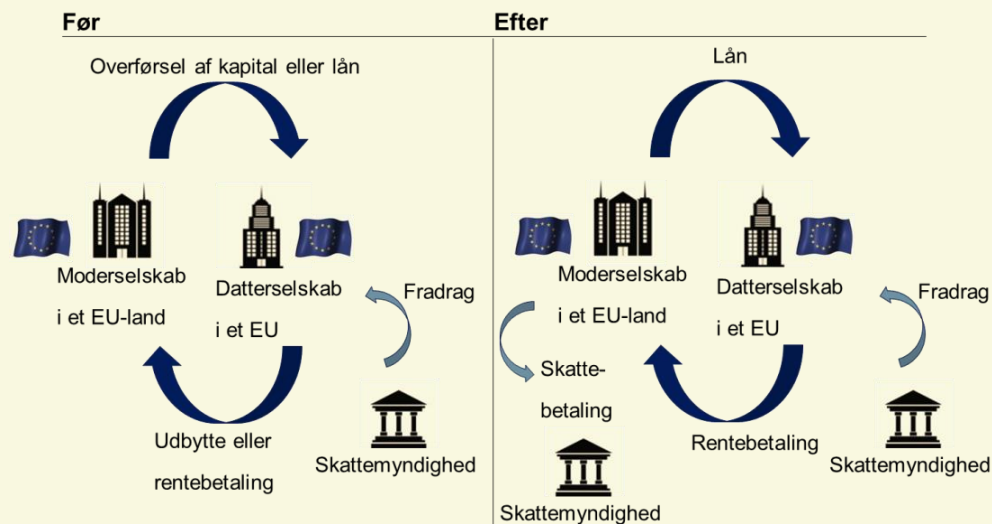
Det foreslås, at hvis der opstår dobbelt ikke-beskatning, fordi to EU-lande har forskellige skattemæssige vurderinger (skatteretlige kvalificeringer) af et finansielt instrument, så skal uoverensstemmelsen fjernes ved at begge lande følger vurderingen i det EU-land, hvor betalingen stammer fra (dvs. kildelandet). I ovenstående eksempel ville betalingerne fra datterselskabet til moderselskabet dermed blive betragtet som renteindtægter, som moderselskabet ville blive beskattet af.

Forskellig skattemæssig vurdering af selskabsenheder opstår i situationer, hvor det ene land betragter en given selskabsenhed som et selvstændigt skattesubjekt (dvs. en skattepligtig enhed), mens selskabsenheden i det andet land betragtes som en såkaldt transparent enhed. Ved en transparent enhed forstås en enhed, der ikke er et selvstændigt skattesubjekt (hvorved ejerne af den transparente enhed beskattes af enhedens indkomst).

Det foreslås, at hvis to EU-landes forskellige kvalificering af en selskabsenhed (eller et fast driftssted) medfører dobbelt ikke-beskatning eller dobbelt fradrag, skal den skattemæssige vurdering i de to EU-lande ensrettes. Det foreslås, at kvalifikationen i det EU-land, hvor betalingen stammer fra, udgifterne pådrages eller tabene lides (dvs. kildelandet), skal anvendes af det andet EU-land.

Figur 5

Illustrativt eksempel af regler for hybride mismatches (dobbeltdrag)

Før: Et moderselskab overfører kapital til et datterselskab i et andet EU-land. I det ene EU-land betragtes overførslen som et indskud af kapital, og dermed er datterselskabets betalinger retur til moderselskabet et (skattefrit) udbytte. I det andet EU-land betragtes overførslen af kapital som et lån til datterselskabet, og dermed er betalingerne retur til moderselskabet renteudgifter. Datterselskabet kan derved få et fradrag for renteudgifterne.

Efter: Med reglen fjernes uoverensstemmelserne mellem de to EU-lande, og overførslen betragtes som et lån fra moderselskabet til datterselskabet. Betalingerne retur fra datterselskabet til moderselskabet betragtes i begge lande som rentebetalinger. Det betyder, at moderselskabets beskattes af renteindtægten og datterselskabet får et fradrag for renteudgifterne.

Formandskabets ændringer af forslaget

Formandskabet foreslår markante tekniske ændringer af reglen mod hybride mismatch. Formandskabet foreslår en regel, der i højere grad svarer til BEPS-anbefalingerne end Kommissionens oprindelige forslag. Formandskabets forslag indebærer, at hvis et selskab opnår fradrag i et EU-land, så skal kildelandet ikke også yde fradrag. Derudover må kildelandet ikke yde fradrag for renteudgifter, såfremt at et andet EU-land ikke har beskattet indkomsten. Det vil sikre, at hybride mismatch ikke medføre dobbelt fradrag eller fradrag uden korresponderende beskatning. Formandskabet har endvidere i tråd med BEPS-anbefalingerne foreslået, at reglen skal begrænses, således at den alene finder anvendelse på hybride mismatch mellem såkaldt associerede selskaber, hvor risikoen for skatteundgåelse er størst.

Ved et associeret selskab forstås:

- et datterselskab, hvori skatteydelselskabet direkte eller indirekte ejer mindst 25 pct. af stemmerne eller kapitalen,
- et moderselskab, som direkte eller indirekte ejer mindst 25 pct. af stemmerne eller kapitalen i skatteydelselskabet, eller
- et søsterselskab, dvs. hvor en fysisk person eller et selskab direkte eller indirekte ejer mindst 25 pct. af stemmerne eller kapitalen i både den pågældende virksomhed og skatteydelselskabet.

Danske regler

De danske regler om hybride enheder medfører, at Danmark – som enhedens hjemland (kildelandet) – følger kvalifikationen i aktionærens/ejerens hjemland. Kommissionen foreslår imidlertid, at aktionærens/ejerens hjemland skal følge kvalifikationen i kildelandet. Direktivforslaget vil derfor medføre, at Danmark vil skulle indføre en regel svarende til Kommissionens forslag, der dog alene finder anvendelse mellem EU-lande. De eksisterende danske regler er indført for at modvirke hybridsituationer, hvor Danmark er enhedens hjemland. Direktivforslagets regler vil ikke kunne modvirke disse hybridsituationer. De eksisterende regler vil derfor skulle opretholdes med henblik på at håndtere mismatch situationer i forhold til lande uden for EU.

Den danske regel om beskatning af datterselskabsudbytter, der har været fradragsberettigede for datterselskabet, medfører samme resultat som Kommissionens direktivforslag vedrørende hybride instrumenter, nemlig beskatning af indkomsten. Metoden til at opnå resultatet er dog forskellig, idet der – i modsætning til den danske regel – sker omkvalificering af instrumentet i Kommissionens direktivforslag.

Formandsskabets forslag svarer til princippet i den danske værnsregel, der skal forhindre dobbeltfradrag ved betaling mellem koncernforbundne selskaber. Denne værnsregel vil dog skulle tilpasses i lyset af formandsskabets forslag, således at der fx ikke ydes fradrag, når den korresponderende indkomst ikke beskattes i det andet EU-land. Desuden ville de danske regler skulle tilpasses, da formandsskabets foreslår en definition af associerede selskaber, som betyder, at der anvendes en ejerskabsgrænse på 25. pct. i modsætning til den gældende danske grænse på 50. pct.

Bilag 2: Høringssvar

Forslaget til skatteundgåelsesdirektiv blev den 5. februar 2016 sendt i høring med frist den 7. marts 2016 hos Advokatsamfundet, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Borger- og Retssikkerhedschefen, CEPOS, Cevea, Danmarks Rederiforening, Dansk Aktionærforening, Dansk Erhverv, Danske Advokater, DI, DVCA, Erhvervsstyrelsen – Team Effektiv Regulering, Finansrådet, Forsikring & Pension, FSR – danske revisorer, IBIS, Kraka, Landsskatteretten, Mellemfolkeligt Samvirke, Realkreditforeningen, Realkreditrådet, Skatteankestyrelsen og SRF Skattefaglig Forening.

Der er modtaget høringssvar fra Advokatrådet, Dansk Byggeri, Dansk Erhverv, DI, Erhvervsstyrelsen – Team Effektiv Regulering, FSR – danske revisorer og SRF Skattefaglig Forening. Sidstnævnte havde ingen bemærkninger.

Advokatrådet skriver, at de danske skatteregler vil skulle tilpasses, hvis direktivet vedtages. Advokatrådet finder, at implementeringen af en bredt formuleret omgængelsesklausul af mere politisk karakter som foreslået af Kommissionen er særdeles problematisk. Hermed udhules legalitetsprincippet. Vedtagelsen vil ifølge Advokatrådet indebære en betydelig retsikkerhed, som først kan forventes afklaret, når domstolene har haft lejlighed til at tage stilling til et større antal sager. De første sager kan ikke forventes endeligt afgjort af Højesteret inden for de næste 10-12 år.

Dansk Byggeri kan som udgangspunkt ikke støtte Kommissionens direktivforslag. Forslaget vurderes at være for vidtgående, byrdefuldt og unødigt usikkerhedsskabende i lyset af hvor stor en del af selskabsskatteindtægterne, der er fejlallokerede.

Dansk Erhverv er overordnet positiv over for, at der kommer flere fælles direkte skatteregler i EU. Dansk Erhverv mener, at en fælles selskabsskattebase (CCCTB-direktivforslaget) på en mere enkel måde kunne bekæmpe skatteunddragelse, samtidig med at der ville være administrative gevinster. I stedet har man valgt en administrativ tung løsning, hvor de eksisterende forskelle mellem skattesystemerne kan spænde ben for at løse skatteunddragelsesproblemerne. Dansk Erhverv er betænkelig ved, at man på EU-niveau indfører skrappere skatteregler end i landene uden for EU. Dansk Erhverv advarer mod, at Danmark vil gå endnu videre, da dette entydigt vil skade dansk erhvervsliv. Dansk Erhverv mener ikke, at direktivet bør fremmes, førend der er udarbejdet en grundig konsekvensanalyse.

DI påpeger, at forslaget lægger op til, at EU-landene skal indføre restriktive og kontroversielle regler på væsentlige områder, som ikke er omfattet af OECD's anbefalinger. DI finder, at en vedtagelse af direktivet vil få en særlig varig karakter som følge af beslutnings-proceduren for skatteforslag (enstemmighed). Dette vil kunne stå i vejen for andre skatteforslag i EU og skattereformer i landene. DI mener, at forslaget tilsigter at begrænse skatteplanlægningen for nogle forholdsvis få store virksomheder, men påfører øget regulering og skaber usikkerhed for langt

flere virksomheder. Mere restriktive regler rettet mod opgørelsen af selskabsskat kan have en negativ betydning for virksomhedernes øvrige skatte- og afgiftsbidrag til statskassen. DI mener, at det er vigtigt med en grundig behandling af forslaget, herunder i forhold til de økonomiske konsekvenser. Det gælder i særdeleshed, i det omfang forslaget går længere end OECD's anbefalinger. Hverken EU eller OECD har fuldt ud foretaget sådanne økonomiske konsekvensanalyser. DI støtter, at OECD og EU-landene arbejder for, at det internationale skattesystem afspejler den øgede internationalisering. Det er afgørende, at EU ikke vedtager regulering, som risikerer at skade erhvervslivets konkurrenceevne eller investeringsklimaet.

FSR er som udgangspunkt enige i, at det kan være nødvendigt og formålstjeneligt med skatteregler, der så vidt muligt sikrer, at virksomheder ud fra en skattemæssig betragtning kan handle på lige vilkår. Samtidigt er det fornuftigt, at det med direktivet forsøges at koordinere BEPS implementeringen inden for EU. En ukoordineret implementering vil indebære en betydelig risiko for, at virksomhederne vil opleve en urimelig administrativ byrde som følge af store forskelle i reglerne fra land til land. FSR mener dog, at det er vigtigt, at værnsreglerne ikke i unødigt grad påvirker virksomhederne i negativ retning. Direktivforslaget er ifølge FSR meget vidtgående og vil indebære en hel del ændringer i dansk skattelovgivning. Dette gælder navnlig som følge af de foreslåede regler om en generel omgåelsesklausul, rentefradragsbegrænsningsreglen og reglen om exitbeskatning. Desuden vil der med forslaget om switch-over-klausulen ske en delvis ophævelse af territorialprincippet for selskaber. FSR henstiller til, at der arbejdes for en så begrænset ændring som overhovedet muligt af de allerede gældende danske skatteregler. FSR opfordrer endvidere til, at der i forbindelse med en implementering af direktivet foretages en grundig vurdering af, i hvilket omfang eksisterende værnsregler kan "saneres", således at direktivet ikke blot føjer yderligere et lag af kompleksitet til allerede overordentligt komplicerede regelsæt.

Skatteministeren har kommenteret høringssvarene i forbindelse med oversendelsen af et *opdateret* grund- og nærhedsnotat til Folketinget Europaudvalg den 27. april 2016⁴. Det fremgår bl.a. af kommentarerne:

"Det er korrekt, at direktivforslaget både indeholder elementer, der er taget direkte fra OECD's BEPS anbefalinger, og elementer, der er taget fra EU-Kommissionens direktivforslag om en fælles konsolideret selskabsskattebase (CCCTB). De sidstnævnte elementer er medtaget af Kommissionen, da de ligeledes kan medvirke til bekæmpelse af skatteundgåelse."

"Elementerne i direktivforslaget er analyseret enten i forbindelse med OECD's BEPS arbejde eller i forbindelse med Kommissionens CCCTB-direktivforslag. Det er samtidigt nødvendigt med hurtige fremskridt på området, hvis der skal

⁴ Der blev oversendt grund- og nærhedsnotat om skatteundgåelsesdirektivet den 25. februar 2016.

sikres en koordineret implementering af tiltagene til bekæmpelse af skatteundgåelse. Der er således EU-lande, der allerede er i gang med deres egen implementering af BEPS-anbefalingerne, herunder fx Storbritannien.”

”Forslaget vil bidrage til at mindske mulighederne for selskabsskatteundgåelse i EU. Herved undgås, at enkeltstående selskaber opnår en unfair konkurrencefordel via skatteundgåelse. Forslaget vil således bidrage til mere ensartede konkurrenceforhold i EU, og det er på denne baggrund, at forslaget kan have en positiv strukturvirkning.”

”Direktivforslaget vil bl.a. have den effekt, at der skabes mere lige vilkår for virksomhederne i EU. Det vil således kunne gavne dansk erhvervslivs konkurrenceevne, at der indføres en minimumsstandard for værnsregler i EU.”

”Implementeringen af direktivet og dets betydning for eksisterende danske værnsregler vil afhænge af den endelige udformning af et vedtaget direktiv og vil blive vurderet efter en evt. vedtagelse. Vedtagelsen af en minimumsstandard bør dog ikke medføre, at hensigtsmæssige og nødvendige værnsregler fjernes i Danmark.”

Dagsordenspunkt 2: Status for bankunionen mv.

1. Resume

Der ventes på ECOFIN d. 25. maj 2016 igen orienteret om status for gennemførelsen af allerede aftalte elementer vedr. bankunionen, herunder status for deltagende landes etablering af brofinansiering til den fælles afviklingsfond (SRF), overførsel af bidrag til SRF og for national implementering af EU28-direktiverne om genopretning og afvikling af kreditinstitutter (BRRD) og om nationale indskydergarantiordninger (DGSD).

Aktuelt drøftes en styrkelse (eller "færdiggørelse") af bankunionen i form af forslaget om en fælles indskydergaranti (EDIS), tiltag til yderligere reduktion af risiko for bankkriser, samt en fælles permanent offentlig bagstopper ("backstop") for SRF. Det er forventningen, at formandskabet på ECOFIN den 17. juni vil søge at nå enighed blandt landene om en køreplan ("roadmap"), der fastlægger, hvilke elementer i styrkelsen af bankunionen man skal blive enige om hvornår, herunder mbt. EDIS, risikoreduktionstiltag samt en fælles bagstopper for SRF. Køreplanen vil muligvis søges fastlagt i form af rådskonklusioner. Det er muligt, at der på det kommende ECOFIN d. 25. maj 2016 vil være en første drøftelse af denne procesplan for styrkelse af bankunionen.

Der henvises til tidligere samlenotater vedr. bankunionen forelagt Folketingets Europaudvalg, især notaterne forud for ECOFIN 8. december 2015 og 8. marts 2016, herunder for så vidt angår EDIS, de mulige risikoreduktionstiltag og den fælles offentlige bagstopper.

2. og 3. Baggrund og indhold

Implementering af allerede aftalte elementer i bankunionen

Bankunionens fælles tilsynsmekanisme (Single Supervisory Mechanism – SSM) under Den Europæiske Centralbank (ECB) blev aktiveret i november 2014. Den fælles afviklingsmekanisme (Single Resolution Mechanism – SRM) blev fuldt funktionsdygtig d. 1. januar 2016.

Bilag 1 giver et overblik over aktuel status for gennemførelse af allerede aftalte elementer i bankunionen. Billedet kan ændre sig på kort sigt, efterhånden som landenes implementering skrider frem. Status er beskrevet nedenfor.

Etableringen af den fælles afviklingsfond (Single Resolution Fund – SRF) er forankret i en mellemstatslig aftale (Intergovernmental Agreement – IGA). IGA'en fastlægger rammen for deltagerlandenes indbetalinger af deres respektive kreditinstitutters bidrag til de nationale afdelinger i SRF, som opbygges og gradvist fusioneres i løbet af overgangsperioden fra 2016 til 2024. IGA'en trådte i kraft d. 1. januar 2016 efter ratifikation i de deltagende lande med tilsammen 90 pct. af deltagende landes stemmer i Rådet.

Opbygningen af midler i afviklingsfonden SRF (finansieret af de deltagende landes kreditinstitutter) er nu påbegyndt. Som følge af EU28-reglerne i BRRD (se nedenfor) skulle alle EU-lande påbegynde opkrævning hos deres respektive kreditinstitutter til nationale afviklingsfonde i 2015, og som følge af IGA'en skulle landene i

bankunionen overføre de modtagne bidrag til den nationale afdeling af SRF pr. 31. januar 2016. Det har de fleste lande ifølge de foreliggende oplysninger nu gjort, men der udestår enkelte lande.

SRM bygger på regelsættet fra direktivet om genopretning og afvikling af nødlidende kreditinstitutter (Bank Recovery and Resolution Directive – BRRD), som gælder for hele EU28. BRRD etablerer princippet om finansiering af bankkriser ved at lade tab blive båret af aktionærer og andre usikrede kreditorer ("bail-in"). Fristen for national implementering af BRRD var 1. januar 2015. Alle EU-landene har nu implementeret BRRD, idet enkelte lande dog fortsat mangler nogle elementer i implementeringen af BRRD.

Bankunionens deltagerlande skal ifølge aftalen fra ECOFIN 8. december 2015 desuden etablere offentlig brofinansiering til SRF i overgangsperioden 2016-2024. Brofinansieringen skal sikre midlertidig finansiering, hvis bail-in (nedskrivning af tilgodehavender hos aktionærer og kreditorer) og de sektorfinansierede midler i SRF ikke er tilstrækkelige til at håndtere et nødlidende institut. Brofinansieringen vil tage form af individuelle kreditlinjer ("kassekreditter") fra hvert af de deltagende lande til deres respektive nationale afdelinger i SRF. Der var frist for etablering af brofinansieringen d. 1. januar 2016. Ifølge de foreliggende oplysninger har kun et mindre antal lande endnu etableret deres brofinansiering.

Størstedelen af landene har implementeret direktivet om nationale indskydergarantiordninger (Deposit Guarantee Schemes – DGS), men implementeringen udestår fortsat i enkelte lande. Fristen var primo juli 2015.

Den nye lovgivning, som implementerer BRRD og DGS i Danmark, er trådt i kraft d. 1. juni 2015. Så længe Danmark ikke deltager i bankunionen, skal Danmark ikke ratificere IGA, etablere brofinansiering eller overføre bidrag til SRF.

Styrkelse af bankunionen

Aktuelt drøftes en styrkelse (eller "færdiggørelse") af bankunionen. Kommissionen har fremsat forslag om en fælles indskydergaranti (EDIS – European Deposit Insurance Scheme), herunder en fælles indskydergarantifond (DIF), og foreslået, at der parallelt arbejdes på flere konkrete tiltag til yderligere reduktion af risici i den finansielle sektor. Kommissionens formål med forslagene er at styrke (eller "færdiggøre") bankunionen.

Der er aktuelt drøftelser herom på teknisk niveau i en rådsarbejdsgruppe, jf. nedenfor. Der er planer om drøftelser af processen for styrkelsen af bankunionen på ECOFIN den 17. juni, hvor formandskabet ventes at søge enighed om en køreplan ("roadmap"). Køreplanen skal fastlægge, hvilke elementer i styrkelsen af bankunionen man skal blive enige om hvornår, særligt den fælles indskydergaranti (EDIS), tiltag til reduktion af risici for bankkriser, samt den permanente fælles offentlig bagstopper ("backstop") for afviklingsfonden SRF.

Det er muligt, at der på det kommende ECOFIN den 25. maj 2016 vil være en første drøftelse af denne procesplan for styrkelse af bankunionen.

Der foreligger endnu ingen konkrete lovgivningsforslag fra Kommissionen om risikoreduktionstiltag. Senere forslag fra Kommissionen til risikoreduktionstiltag vil skulle forhandles og vedtages af Rådet og Europa-Parlamentet efter normal lovgivningsprocedure. De fleste af risikoreduktionstiltagene ventes at vedrøre EU-lovgivning og dermed alle EU-lande, uanset deltagelse i bankunionen eller ej.

Der er nedsat en rådsarbejdsgruppe, der drøfter EDIS-forslaget og risikoreduktionstiltag. Arbejdsgruppen påbegyndte sit arbejde i januar og har indtil videre primært drøftet proces og mulige videre veje frem for EDIS-forslaget og risikoreduktionstiltag, mens der kun i mindre omfang har været substansdrøftelser.

Risikoreduktionstiltag forventes bl.a. at omfatte gennemførelse af allerede vedtagne Basel-standarde i EU. EU-implementeringen af de globale standarder ventes at tage form af en revision af EU's kapitalkrav (CRD IV/CRR), hvor forslag ventes fremsat ultimo 2016. Det bemærkes, at Basel-standarde, der ventes færdig ultimo 2016 eller senere, ikke ventes implementeret i EU før i givet fald på et senere tidspunkt. Dette gælder bl.a. en ny standard i form af et revideret kapitalgulv. Et kapitalgulv er en nedre grænse for kreditinstitutters kapitalgrundlag.

Gennemførelse i EU af de globale standarder kan, afhængig af udformning, have konsekvenser for danske kreditinstitutter, herunder særligt dansk realkredit. Rådsarbejdsgruppen har ikke drøftet disse standarder nærmere siden ECOFIN d. 18. marts. For uddybning henvises til samlenotat tilsendt Folketingets Europaudvalg forud for ECOFIN d. 8. marts 2016.

Et risikoreduktionstiltag kan også blive en mulig ændring af den nuværende regulatoriske særbehandling af kreditinstitutters eksponeringer mod stater, dvs. beholdninger af statsobligationer. Baggrunden herfor er, at krisen understregede, at der er forskelle på tværs af lande i risikoen på statsobligationer. Hovedreglen i den eksisterende regulering er, at der ikke stilles krav til kreditinstitutter om kapital til at modstå tab på statsobligationer, uanset risiko. Det er modsat andre typer af eksponeringer, hvor der stilles krav om kapital afhængig af eksponeringernes risici. Samtidig er der ikke grænser for, hvor store eksponeringer et institut må have mod en enkelt stat (modsat andre eksponeringer, hvor reglen er, at en enkelt eksponering maksimalt må udgøre 25 pct. af kapitalgrundlaget).

En EU-arbejdsgruppe drøfter aktuelt, om den nuværende særbehandling skal fastholdes eller om reguleringen skal ændres i retning af en mere risikobaseret tilgang, hvor kapitalkrav i højere grad afspejler risikoen ved eksponeringer over for statsobligationer. Arbejdsgruppen ventes at fremlægge en rapport herom senere i år, muligvis i juni. Sagen vil herefter muligvis skulle drøftes på ECOFIN.

EU-landene har aftalt, at der skal etableres en permanent fælles offentlig bagstopper for afviklingsfonden SRF, senest fra 2024, når midlerne i SRF er bygget op. Bagstopperen skal kunne yde midlertidig finansiering, hvis nedskrivning af tilgodehavender hos aktionærer og kreditorer (bail-in) og de sektorfinansierede midler i SRF ikke er tilstrækkelige til at håndtere et nødlidende institut.

Bagstopperen skal være finanspolitisk neutral, så evt. brug tilbagebetales af de deltagende landes institutter. Bagstopperen ventes baseret på eurolandenes fælles lånemekanisme (ESM). Kun eurolande finansierer og kan trække på ESM. Ifølge erklæring fra ECOFIN i december 2013 og 2015 skal der sikres ligebehandling mellem eurolande og ikke-eurolande, der måtte vælge at deltage i bankunionen, herunder vedr. den fælles bagstopper. Arbejdet med bagstopperen er endnu ikke påbegyndt. For uddybning henvises til samlenotat tilsendt Folketingets Europaudvalg forud for ECOFIN d. 8. december 2015. ECOFIN ventes at overveje det videre arbejde med bagstopperen, når brofinansieringen til SRF er etableret.

EDIS-forslaget er fremsat med hjemmel i artikel 114 i traktaten, hvilket betyder, at Rådet og Europa-Parlamentet er medlovgivere, og at det skal vedtages med kvalificeret flertal i ECOFIN. Artikel 114 vedrører harmonisering af EU-landenes lovgivninger vedr. det indre marked. Rådets Juridiske Tjeneste (RJT) har d. 12. april fremlagt sin en vurdering af forslagens hjemmel. RJT vurderer, at:

- Traktatens artikel 114 er et passende hjemmelsgrundlag for EDIS, herunder for den fælles indskydergarantifond (DIF). Vurderingen er på linje med tidligere vurdering fra RJT vedr. den fælles afviklingsmekanisme (SRM), hvor artikel 114 også blev vurderet som et passende hjemmelsgrundlag, herunder for den fælles afviklingsfond (SRF).
- Der kan benyttes en mellemstatslig aftale for etablering af de dele af EDIS, som Rådet og Europa-Parlamentet bestemmer sig for ikke at regulere.

Det drøftes aktuelt, om EDIS-forslaget bør have hjemmel i artikel 114 eller om dele af forslaget i givet skal etableres via en mellemstatslig aftale (IGA). Det kunne fx være DIF. Det ville svare til løsningen for SRF.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig om statusorienteringen.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret og forslagens konsekvenser herfor

Orienteringen har ingen konsekvenser for gældende dansk ret.

7. Konsekvenser

Orienteringen har ingen statsfinansielle konsekvenser.

Orienteringen har ingen samfunds- eller erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Risikoreduktionstiltag kan have samfunds- og erhvervsøkonomiske konsekvenser. Disse vil skulle vurderes nærmere, når konkrete forslag måtte blive fremsat.

8. Høringer

Sagen har ikke været i ekstern høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

De øvrige lande ventes at tage orienteringen til efterretning.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen vil tage orienteringen på ECOFIN til efterretning.

Regeringen støtter tiltag, der kan understøtte den finansielle stabilitet i EU og er således åben for at se på, om der er risici i den finansielle sektor, der ikke er adresseret i tilstrækkeligt omfang. Regeringen finder det af største vigtighed, at forslag til at implementere globale standarder i EU tager hensyn til særlige europæiske forhold og velfungerende forretningsmodeller, fx dansk realkredit.

Der henvises i øvrigt til regeringens holdninger i relation til styrkelsen af bankunionen, herunder risikoreduktionstiltag, den fælles indskydergaranti, samt den permanente bagstopper, i samlenotaterne vedr. ECOFIN 8. december 2015 og 8. marts 2016.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Der blev senest givet en status for gennemførelsen af bankunionen i forbindelse med forelæggelsen af ECOFIN d. 8. marts 2016.

Bilag 1: Status for aftalte initiativer vedr. bankunionen

Tabel 1

Status for aftalte initiativer vedr. bankunionen, pr. 11. maj 2016					
Land	IGA	Overførsel af BRRD-bidrag til SRF, jf. IGA	Brofinansiering	BRRD	DGS
Østrig	Ratificeret	Overført	Pågående	Gennemført	Gennemført
Belgien	Ratificeret	Overført	Pågående	Gennemført ¹	Gennemført ¹
Cypern	Ratificeret	Udestår	Pågående	Gennemført	Gennemført
Estland	Ratificeret	Overført	Pågående	Gennemført	Gennemført
Finland	Ratificeret	Overført	Underskrevet	Gennemført	Gennemført
Frankrig	Ratificeret	Overført	Underskrevet	Gennemført	Gennemført
Tyskland	Ratificeret	Overført	Underskrevet	Gennemført	Gennemført
Grækenland	Ratificeret	Udestår	Ikke etableret	Gennemført	Gennemført
Irland	Ratificeret	Overført	Ikke etableret	Gennemført	Gennemført
Italien	Ratificeret	Udestår	Underskrevet	Gennemført	Gennemført
Letland	Ratificeret	Overført	Underskrevet	Gennemført	Gennemført
Litauen	Ratificeret	Overført	Underskrevet	Gennemført	Gennemført
Luxembourg	Ratificeret	Overført	Underskrevet	Gennemført	Gennemført
Malta	Ratificeret	Overført	Pågående	Gennemført	Gennemført
Nederlandene	Ratificeret	Overført	Pågående	Gennemført	Gennemført
Portugal	Ratificeret	Udestår	Pågående	Gennemført	Gennemført
Slovakiet	Ratificeret	Overført	Ikke etableret	Gennemført	Gennemført
Slovenien	Ratificeret	Overført	Underskrevet	Gennemført ¹	Gennemført
Spanien	Ratificeret	Overført	Ikke etableret	Gennemført	Gennemført
Bulgarien	-	-	-	Gennemført	Gennemført
Kroatien	-	-	-	Gennemført	Gennemført
Tjekkiet	Pågående	-	-	Gennemført	Gennemført
Danmark	-	-	-	Gennemført	Gennemført
Ungarn	Ratificeret	-	-	Gennemført	Gennemført
Polen	-	-	-	Gennemført ¹	Gennemført ¹
Rumænien	-	-	-	Gennemført	Gennemført
Sverige	Ikke underskriver af IGA og skal ikke ratificere			Gennemført	Pågående
UK	Ikke underskriver af IGA og skal ikke ratificere			Gennemført	Gennemført
Frist	Ultimo november 2015	31. januar 2016		1. januar 2015	Primo juli 2015

Anm.: IGA: Mellemsstatslige aftale om den fælles afviklingsfond (SRF). Overførsel af BRRD-bidrag til SRF, jf. IGA: Ifølge IGA'en skulle bankunionens deltagerlande senest 31. januar 2016 overføre de bidrag til SRF, som er opkrævet af landene i overensstemmelse med BRRD inden IGA'en trådte i kraft. Brofinansiering: Der var frist for etablering af brofinansiering til SRF 1. januar 2016. Pågående: Lande, hvor der er en dato for underskrivning. Ikke etableret: Lande, hvor der endnu ikke forelægger informationer. BRRD: Direktivet om genopretning og afvikling af kreditinstitutter. Rådet oplyste d. 30. november, at et tilstrækkeligt antal deltagende lande havde ratificeret IGA'en, så den kunne træde i kraft 1. januar 2016. DGS: Direktivet om nationale indskydergarantiordninger. ¹Lande hvor BRRD og DGS er delvist gennemført. Etablering af brofinansiering, BRRD og DGS er aktuelt genstand for lovgivningsprocesser i flere lande og billedet af implementeringen kan ændre sig på kortere sigt.

Kilde: Kommissionen og SRB.

Dagsordenspunkt 3: Kommissionens handlingsplan på momsområdet

KOM(2016) 148

1. Resume

ECOFIN skal drøfte forslag til rådskonklusioner om moms, herunder bekæmpelse af moms-svindler, i lys af blandt andet Kommissionens handlingsplan på momsområdet af 7. april 2016. Rådskonklusionerne vil danne grundlag for Kommissionens arbejde og lovgivningsforslag i de kommende par år.

Der foreligger endnu ikke et endeligt udkast til rådskonklusioner. Der ventes generel opbakning til konklusioner om at imødekomme momssvig og modernisere det europæiske moms-system. EU-landene ventes dog at have forskellige holdninger på en række områder, herunder om udformningen af det endelige moms-system og muligheden for mere fleksibilitet til at fastsætte differentierede momssatser.

Kommissionen har fremlagt en undersøgelse af et fælles projekt om "Transaction Network Analysis" (TNA), som er et analyseværktøj til bekæmpelse af momssvig. Undersøgelsen omhandler værktøjets udvikling og anvendelse, herunder bl.a. data og software samt en række juridiske aspekter. Undersøgelsen vil danne grundlag for fremtidige drøftelser af TNA på teknisk niveau.

2. Baggrund

Kommissionen fremsatte den 7. april 2016 en handlingsplan for momsområdet. Handlingsplanen indeholder forslag til konkrete tiltag og en række hensigtserklæringer samt forslag til på længere sigt at ændre momssystemet i EU mere grundlæggende, jf. tabel 1 og bilag 1.

Tabel 2

Forventet tidsplan for tiltag i Kommissionens handlingsplan om moms

1. Tilpasning af momssystemet til den digitale økonomi og små og mellemstore virksomheder SMV'ers behov

2016	Forslag til modernisering og simplificering af moms på grænseoverskridende e-handel
2017	En momspakke for små og mellemstore virksomheder (SMV'er).

2. Mod et robust fælles momsområde

2016	Forslag til forbedring af samarbejde mellem skatte-, told- og retshåndhævende myndigheder.
2016	Evaluering af direktivet om gensidig bistand ved inddrivelse af fordringer i forbindelse med skatter, afgifter og andre foranstaltninger.
2017	Forslag til øget momssamarbejde og Eurofisc (samarbejde mellem skattemyndighederne).
2017	Forslag til det endelige momssystem ved grænseoverskridende handel – første skridt mod et fælles europæisk momsområde.

3. Mod en moderniseret fastsættelse af momssatser

2017	Reform af momssatser – øget fleksibilitet for landene til at fastsætte differentierede momssatser.
------	--

Kilde: EU-Kommissionen.

Den Europæiske Revisionsret offentliggjorde i marts 2016 en særberetning vedrørende bekæmpelse af momssvig inden for EU, som indeholder en række anbefalinger til både Kommissionen, Rådet og EU-landene, jf. bilag 2.

3. Formål og indhold

Rådets konklusioner om momshandlingsplanen skal give Kommissionen politiske retningslinjer for det kommende arbejde på området, herunder hvilke lovgivningsmæssige forslag der skal fremsættes og prioriteres.

Det nederlandske formandskab lægger op til, at Rådet vedtager konklusioner om handlingsplanen, som fokuserer på fire områder:

1. *Hastende foranstaltninger til bekæmpelse af momssvig samt håndtering af momsgab⁵*
2. *Foranstaltninger på kort og mellemlang sigt på momsområdet samt for SMV'er*
3. *Det endelige moms-system*
4. *Momssatser*

1. *Hastende foranstaltninger til håndtering af momsgabet*

Det foreløbige udkast til konklusioner på dette område omhandler:

- *administrativt samarbejde og informationsudveksling mellem skattemyndigheder*
- *midlertidige undtagelser fra det generelle moms-system.*

Administrativt samarbejde og informationsudveksling mellem skattemyndigheder

Kommissionen og Den Europæiske Revisionsret har fremhævet, at der i kampen mod momssvindler er behov for at forbedre det administrative samarbejde om moms mellem skattemyndighederne i EU.

Kommissionen foreslår i sin handlingsplan, *jf. bilag (afsnit 2)*, at forbedre samarbejdet mellem skatte-, told- og retshåndhævende myndigheder i og mellem EU-landene, så kriminelle netværk kan bekæmpes effektivt. Kommissionen vil i løbet af 2017 stille et konkret lovgivningsforslag herom. Forslaget ventes bl.a. at indeholde en udvidelse af det administrative samarbejde mellem skattemyndighederne i Eurofisc⁶ og implementering af et analyseværktøj kaldet ”*Transaction Network Analysis*” (TNA), *jf. bilag 1 (afsnit 2)*. TNA er et analyseværktøj til bekæmpelse af momssvig, som kan bidrage til at afsløre mistænkelige mønstre i momstransaktionerne.

EU-landene ventes at bakke op om dette. Konklusionsudkastet anfører således, at automatisk udveksling af oplysninger er et vigtigt redskab til bekæmpelse af momssvig, og fremhæver behovet for at have en bred tilgang til metoder og tiltag for udveksling af oplysninger, samt at analyser af momssvig skal forbedres. I konklusionsudkastet anføres det, at yderligere tiltag på dette område skal bygge på allerede eksisterende tiltag og overholde de høje standarder for datasikkerhed.

⁵ Momsgabet er forskellen mellem den moms, der faktisk opkræves, og det samlede momsgrundlag. Et momsgab skyldes provenutab som følge af fx svindel, omgåelse og konkurser. Kommissionen skønner, at det samlede momsgab i EU er i størrelsesordenen 170 mia. euro, heraf udgør grænseoverskridende momssvindler i EU skønsmæssigt 50 mia. euro årligt. Sidstnævnte skøn er dog beregnet på et yderst usikkert grundlag. Kommissionen vurderer yderligere, at størrelsen af momsgabet varierer fra 5 pct. til 40 pct. på tværs af EU-landene. Kommissionen skønner, at momsgabet i Danmark er 9,3 pct. i 2013.

⁶ Eurofisc er et netværk af embedsmænd i EU, der udveksler information om momssvindler.

Midlertidige undtagelser fra det normale moms-system

Kommissionen anerkender i handlingsplanen behovet for at finde praktiske metoder på kort sigt til at takle momssvind. Kommissionen har bebudet, at de kommer med en situationsrapport over igangværende nationale tiltag, som afviger fra det generelle moms-system.

Udkastet til rådskonklusioner opfordrer Kommissionen til at præsentere en grundig analyse vedrørende mulige midlertidige undtagelser fra det generelle moms-system på ECOFIN-mødet 17. juni. Det skal bl.a. ses i lyset af nogle landes ønske om øget anvendelse af 'omvendt betalingspligt' for moms (hvor momsen på leverancer mellem virksomheder indbetales af den køvende virksomhed i stedet for – som normalt – den sælgende virksomhed), som blev drøftet på ECOFIN 15. januar 2016.

2. Foranstaltninger på kort og mellemlang sigt på momsområdet og for SMV'er

Konklusionsudkastet udtrykker støtte til at arbejde for at reducere de administrative byrder for virksomheder (især SMV'er) i forbindelse med moms på grænseoverskridende handel. Hensigten er at nedbringe de administrative byrder til et niveau, der er tættere på de administrative byrder ved indenlandsk handel.

Rådet ventes yderligere at fremhæve, at byrderne for mikro-SMV'er i forbindelse med moms-systemet ligeledes overvejes med henblik på at fremme vækst og beskæftigelse uden at indføre konkurrenceforvridninger.

I udkastet til rådskonklusioner anerkender Rådet behovet for at simplificere momsreglerne for grænseoverskridende e-handel med varer, og Kommissionens intention om at udvide den såkaldte "One-Stop-Shop" for momsregistrering.

Den nuværende "One-Stop-Shop"-ordning indebærer, at moms på en række specifikke ydelser solgt til endelige forbrugere (B2C) i EU-lande, der pålægges moms i de respektive lande (forbrugslandsbeskatning), rent praktisk kan afregnes i et enkelt EU-land. Ordningen gælder pt. for salg af elektroniske ydelser, teleydelser og radio- og tv-spredningstjenester (fx ydelser fra virksomheden Netflix).

Kommissionen foreslår at udvide "One-Stop-Shop"-ordningen til at omfatte virksomheders online-salg af alle typer *fysiske* varer til *endeligt forbrug*, jf. bilag 1 (afsnit 1). Udvidelsen skal gælde for både sælgere i EU-lande og tredjelande.

Rådet opfordrer i konklusionsudkastet til, at der udføres yderligere analyser, herunder af mulighederne for at fastsætte en EU-registreringsgrænse (en fælles fjernsalgsgrænse⁷) som erstatning for de nationale grænser for hvornår, der skal pålægges moms ved grænseoverskridende handel mellem EU-lande.

⁷ I dag er fjernsalgsgrænserne forskellig i EU-landene. I Danmark er fjernsalgsgrænsen 280.000 kr. årligt. Såfremt fjernsalgsgrænsen ikke overskrides, så vil salget blive behandlet efter de regler, der gælder i virksomhedens hjemland.

3. Det endelige momssystem

Konklusionsudkastet noterer, at Kommissionen i sin handlingsplan annoncerer et forslag om et 'endeligt momssystem' i 2017. Kommissionen lægger op til et generelt princip om forbrugslandsbeskatning.

Forbrugslandsbeskatning gælder i dag kun for *salg fra virksomheder til endelige forbrugere (B2C)* (ved salg over fjernsalgsgrænsen), dvs. at en vare, som fx forbruges i Danmark, pålægges dansk moms, uanset om varen kommer fra Danmark eller et andet land.

Forbrugslandsbeskatning gælder i dag ikke grænseoverskridende salg fra virksomhed til virksomhed (B2B). Salget sker i dag uden moms, og den køvende virksomhed sælger varen videre til den endelige forbruger og indbetaler salgsmomsen. Kommissionens ønske om at indføre forbrugslandsbeskatning på grænseoverskridende B2B-salg vil fx betyde, at der altid vil blive opkrævet dansk moms på en vare, som sælges fra en virksomhed i et andet EU-land til en virksomhed i Danmark (virksomheden i det andet EU-land indbetaler så salgsmomsen til de danske myndigheder, mens virksomheden i Danmark, der så køber inklusive dansk moms, også får dansk momsfradrag og fortsat sælger med dansk moms, som indbetales), *jf. bilag 1 (afsnit 2)*.

Kommissionen vurderer, at fuld forbrugslandsbeskatning vil sikre en ensartet behandling af nationale og grænseoverskridende salg samt mindske risikoen for grænseoverskridende momssvig. Kommissionen ønsker at kombinere forbrugslandsbeskatning med en udvidelse af "One-Stop-Shop"-ordningen for grænseoverskridende handel mellem virksomheder, så virksomheden kan afregne moms på dens salg til andre EU-lande ét sted (i virksomhedens eget land).

Konklusionsudkastet giver udtryk for et behov for, at der er fortsatte analyser og drøftelser mhp. udviklingen af EU's momssystem. Det afspejler, at EU-landene har forskellige holdninger til momssystemet på kort og længere sigt. Nogle EU-lande støtter en overgang til fuld forbrugslandsbeskatning, så princippet også gælder grænseoverskridende salg til virksomheder (B2B) og ikke kun salg til forbrugere (B2C) over fjernsalgsgrænsen i overensstemmelse med Kommissionens forslag.

Andre EU-lande mener, at det er mere hensigtsmæssigt at forbedre det nuværende system. Nogle EU-lande mener, at momssystemet skal ændres grundlæggende og overgå til såkaldt generel omvendt betalingspligt (hvor momsen på leverancer mellem virksomheder indbetales af den køvende virksomhed i stedet for – som normalt – den sælgende virksomhed).

4. Momssatser

Konklusionsudkastet noterer, at Kommissionen i sin handlingsplan annoncerer et forslag i 2017 om nye principper for differentierede momssatser, som skal give

EU-landene mere fleksibilitet til at fastsætte differentierede momssatser (de fleste lande har en 'standardsats', og et begrænset antal nedsatte momssatser eller nulsatser), jf. bilag 1 (afsnit 3).

En mulighed er, at Kommissionen skal fremsætte et forslag, som giver EU-landene en større fleksibilitet vedr. momssatser, hvor allerede gældende særordninger i EU-landene om reducerede satser og nulsatser kan anvendes af alle EU-lande. En sådan løsningsmodel skal have et tilstrækkeligt harmoniseringsniveau og skal være omhyggeligt afbalanceret, således at konkurrenceforvridende effekter, øgede omkostninger til erhvervslivet og negative konsekvenser for det indre marked undgås.

Konklusionsudkastet ventes at opfordre Kommissionen til at integrere et forslag om momssatser på e-publikationer i det kommende lovgivningsforslag om det digitale indre marked, som forventes fremsat i slutningen af 2016. Udkastet ventes også at opfordre Kommissionen til at fremsætte et forslag så tidligt som muligt, der skal gøre det muligt at indføre nulmomssats på hygiejneprodukter til kvinder, jf. konklusionerne fra Det Europæiske Råd 17.-18. marts 2016.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret og forslaget's konsekvenser

Rådskonklusionerne om handlingsplanen på momsområdet skal give politisk retning til Kommissionens videre arbejde på området de kommende år. Der er således på nuværende tidspunkt ikke tale om egentlige lovgivningsforslag, der får konsekvenser for dansk ret.

7. Økonomiske konsekvenser

Handlingsplanen har ikke i sig selv statsfinansielle, erhvervs- eller samfundsøkonomiske konsekvenser. Det vil blive foretaget vurderinger heraf, når der fremsættes konkrete forslag.

8. Høring

Sagen har ikke været i ekstern høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

1. Hastende foranstaltninger til håndtering af momsgabet

Der forventes at være bred støtte til bedre samarbejde mellem skattemyndigheder og udveksling af oplysninger. Det er uklart, hvad der kan opnås enighed om mht. konklusioner vedrørende midlertidige undtagelser (fx indførsel af generel omvendt betalingspligt) fra momssystemet. På ECOFIN 15. januar 2016 var der dog bred politisk opbakning blandt EU-landene til at imødekomme bl.a. Tjekkiets

ønske om at gennemføre et pilotprojekt, der indfører generel omvendt betalingspligt for moms på indenlandsk handlede varer i Tjekkiet.

2. Foranstaltninger på kort og mellemlang sigt på momsområdet og for SMV'er

Der forventes overordnet enighed blandt EU-landene om, at de administrative byrder for virksomhederne forbundet med momssystemet skal reduceres.

3. Det endelige moms-system

Det forventes, at EU-landene generelt vil være delte i spørgsmålet om udformningen af det endelige moms-system, og at der vil blive lagt op til opfølgende drøftelser i de kommende år.

4. Momssatser

EU-landene ventes generelt at være delte i spørgsmålet om mere fleksibilitet til at fastsætte nationale momssatser.

10. Regeringens generelle holdning

Overordnet holdning

Fra dansk side støttes overordnet rådskonklusioner om moms på linje med udkastet, og Danmark kan bakke op om det forslag, som der kan opnås enighed om. Danmark vil tage konkret stilling til de enkelte lovgivningsmæssige forslag, når de fremsættes, og når der foreligger nærmere konsekvensanalyser.

1. Hastende foranstaltninger til håndtering af momsgabet

Danmark støtter generelt tiltag på EU-plan for at bekæmpe momssvig, herunder øget samarbejde og udveksling af oplysninger mellem skattemyndighederne. Fra dansk side støttes også det konkrete forslag om, at der udvikles et fælles analyseværktøj (TNA), som ventes at være et nyttigt værktøj mod momssvig i Danmark og øvrige EU-lande.

Danmark kan acceptere, at Tjekkiet ønsker om et pilotprojekt vedr. generel omvendt betalingspligt for moms imødekommes, hvis der er flertal for det.

2. Foranstaltninger på kort og mellemlang sigt på momsområdet og for SMV'er

Fra dansk side støttes de ventede konklusioner, herunder at muligheden for at bruge "One-Stop-Shop"-ordningen udvides til at gælde virksomheders grænseoverskridende online-salg af alle typer fysiske varer til endeligt forbrug (B2C).

3. Det endelige moms-system

Danmark støtter Kommissionens forslag om, at der arbejdes hen mod et system med fuld forbrugslandsbeskatning, så princippet også gælder grænseoverskridende handel mellem virksomheder (B2B) og ikke kun salg til forbrugere (B2C) over fjernsalgsgrænsen, sammen med forslaget om en udvidelse af "One-Stop-Shop"-ordningen for grænseoverskridende handel mellem virksomheder (B2B). En overgang til forbrugslandsbeskatning også for B2B-salg vil betyde, at leverancer fra virksomheder i andre EU-lande til virksomheder i Danmark skal pålægges dansk

moms, uanset i hvilket EU-land en sælgende virksomhed er etableret. Fra dansk side noterer man, at der er forskellige holdninger til udviklingen af EU's momssystem blandt landene, og kan støtte fortsatte drøftelser mhp. at undersøge muligheden for løsninger.

4. Momssatser

Danmark mener, at man bør være varsom med at indføre mere fleksibilitet til at fastsætte reducerede momssatser i de enkelte EU-lande. Det skyldes, at differentierede momssatser skaber forbrugsvridninger og efficienstab samt provenutab, hvilket er et principielt argument for snarere at gå i retning af mere homogen moms i alle lande. Det er dansk holdning, at brugen af reducerede (og dermed differentierede) momssatser i det nuværende momssystem generelt er uhensigtsmæssig.

Danmark vil dog have mindre imod forslagene om mere fleksible momssatser, såfremt der opnås enighed blandt EU-landene om at overgå til generel forbrugslandsbeskatning og en udvidelse af "One-Stop-Shop"-ordningen for grænseoverskridende handel mellem virksomheder (B2B). Det skyldes, at generel forbrugslandsbeskatning betyder, at reducerede momssatser i andre EU-lande ikke får den nuværende konkurrenceforvridende effekt til ugunst for de danske virksomheder, som konkurrerer med virksomheder, der leverer varer til endeligt forbrug under den såkaldte fjernsalgsgrænse (dvs. uden dansk moms).

Danmark kan acceptere de konklusioner om momssatser, som der kan opnås enighed om, men vil foretrække, hvis Kommissionen ikke opfordres til at stille forslag, der indebærer øget brug af reducerede momssatser.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

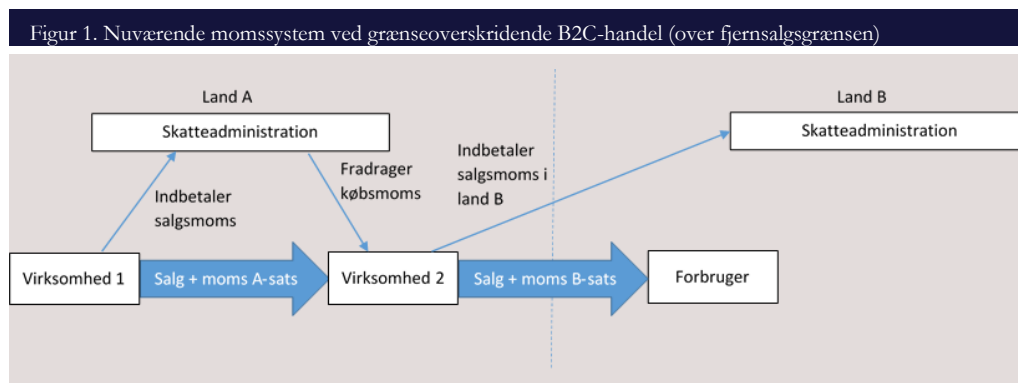
Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.

Bilag 1. Kommissionens handlingsplan om moms

1. Tilpasning af momssystemet til den digitale økonomi og SMV'ers behov (tiltag på kort sigt)

Forslag til modernisering og simplificering af moms på grænseoverskridende e-handel (2016)

Det nuværende momssystem ved grænseoverskridende salg fra virksomheder til forbrugere (B2C) indebærer såkaldt forbrugslandsbeskatning over den såkaldte fjernsalgsgrænse⁸, jf. figur 1.

Kilde: Skatteministeriet

Når det gælder grænseoverskridende e-handel vurderer Kommissionen, at det nuværende momssystem er komplekst og administrativt tungt både for myndigheder og virksomheder. Kommissionen vil fremsætte et lovgivningsforslag i slutningen af 2016, som skal modernisere og simplificere momsopkrævningen på grænseoverskridende e-handel med varer.

Boks 2

Den nuværende "One-Stop-Shop"-ordning for moms

Den nuværende "One-Stop-Shop"-ordning indebærer, at moms på en række specifikke ydelser solgt til endelige forbrugere (B2C) i EU-lande rent praktisk kan afregnes i et enkelt EU-land. Ordningen gælder pt. for salg af elektroniske ydelser, teleydelser og radio- og tv-spredningstjenester (fx de ydelser som tilbydes af virksomheder som Netflix).

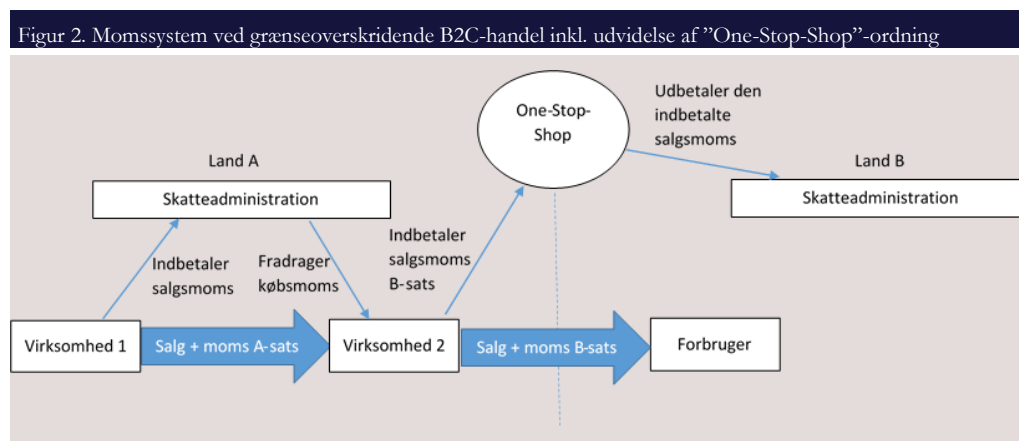
Eksempelvis vil et teleselskab i Tyskland, der sælger en teleydelse til en forbruger i Danmark, skulle pålægge ydelsen dansk moms, hvilket normalt kræver, at virksomheden momsregistreres i Danmark. "One-Stop-Shop"-ordningen betyder, at det tyske teleselskab kan registrere sig i "One-Stop-Shoppen" og derigennem afregne danske moms til de danske skattemyndigheder uden at momsregistrere sig i Danmark. Ordningen betyder, at virksomheder undgår at skulle momsregistreres i alle de EU-lande, hvor denne har kunder.

Kilde: Skatteministeriet.

⁸ Fjernsalgsgrænsen er forskellig i EU-landene. I Danmark er fjernsalgsgrænsen 280.000 kr. årligt. Såfremt fjernsalgsgrænsen ikke overskrides, så vil salget blive behandlet efter de regler, der gælder i virksomhedens hjemland.

Udvidelse af "One-Stop-Shop"-ordningen til EU-landes og tredjelandes online-salg af fysiske varer til endelig forbruger

Kommissionen foreslår bl.a., at udvide "One-Stop-Shop"-ordningen til at omfatte virksomheders online-salg af *alle typer af fysiske varer* til *endelige forbrugere*, samt at udvidelsen skal gælde for både sælgere i EU-lande og tredjelande, jf. figur 2.

Kilde: Skatteministeriet

Indførelse af en fælles EU "momstærskel" for at hjælpe små e-handelsvirksomheder i opstartsfasen

Kommissionen foreslår, at indføre en fælles EU-registreringsgrænse (en såkaldt "momstærskel") for hvornår små e-handelsvirksomheder skal momsregistreres i det EU-land, som ydelserne sælges til (eller i "One-Stop-Shoppen"). Det vil være en administrativ lettelse, hvis virksomhederne ikke længere skal momsregistreres og dermed kan sælge varer (op til en vis grænse) momsfrit.

Fjernelse af momsundtagelsen for import af småforsendelser fra tredjelande

Virksomheder etableret udenfor EU kan i dag sende småforsendelser (dvs. varer af mindre værdi) momsfrit til forbrugere i EU. Definitionen af en småforsendelse varierer på tværs af EU-landene. I Danmark betragtes en vare til 80 kr. eller derunder som en småforsendelse.

Kommissionen foreslår, at fjerne momsundtagelsen for småforsendelser fra tredjelande. Det vil betyde, at småforsendelser skal pålægges moms efter reglerne i det EU-land varen importeres til. Dermed fjernes den konkurrencefordel, som småforsendelser (uden moms) fra virksomheder i tredjelande har i dag. Det vurderes, at tiltaget primært vil komme mindre virksomheder i EU til gavn.

Samtidig findes der en registreringsgrænse (den såkaldte fjernsalgsgrænse) for salg fra en virksomhed i et EU-land til en endelig forbruger i et andet EU-land. Ved salg over fjernsalgsgrænsen pålægges der moms efter forbrugslandets regler. Ved salg under fjernsalgsgrænsen pålægges der moms efter oprindelseslandets regler. Det medfører, at virksomheder registreret i et EU-land med en lav momssats, i et vist omfang (op til fjernsalgsgrænsen) kan sælge varer til forbrugere i andre EU-

lande til en potentielt lavere momsats, som gælder i virksomhedens oprindelsesland. Det er et forstærkende problem, at det er op til oprindelseslandet at fastsætte fjernsalgsgrænsen, herunder at fastsætte høje grænser.

En momspakke for SMV'er (2017)

Kommissionen vil yderligere i løbet af 2017 præsentere en SMV-pakke, som skal skabe bedre konkurrencevilkår for SMV'er. Kommissionen vil bl.a. revidere den eksisterende særordning for små virksomheder. Særordningen indebærer bl.a. at EU-landene kan fastsætte en registreringsgrænse for, hvornår små virksomheder behøver at blive registeret i andre EU-lande, og dermed kan handle momsfrit. Det vil være forbundet med administrative lettelser for virksomhederne, hvis ikke de skal momsregistreres ved grænseoverskridende handel. Registreringsgrænsen varierer på tværs af EU-landene. I Danmark er registreringsgrænsen 50.000 kr. årligt. Kommissionen har ikke på nuværende tidspunkt et forslag til det nærmere indhold af SMV-pakken, da dette vil afhænge af resultatet af en undersøgelse, som Kommission har igangsat.

2. Mod et robust fælles europæisk momsområde

Forslag til forbedring af samarbejde mellem skatte-, told- og retshåndhavende myndigheder samt øget administrativt momssamarbejde og Eurofisc (2017) (Tiltag på kort sigt)

Kommissionen foreslår en række tiltag og skitserer mulighederne for øget samarbejder og tiltag, der sigter mod at reducere momsgabet på kort og mellemlangt sigt.

På kort sigt fremhæver Kommissionen behovet for tiltag under fire områder:

- *bedre samarbejde inden for EU og i forhold til tredjelande*
- *mere effektive skatteforvaltninger*
- *større frivillig efterlevelse af reglerne*
- *ny tilgang til skatteopkrævning af e-handel*

Bedre samarbejde inden for EU og i forhold til tredjelande

Kommissionen foreslår en række tiltag, herunder at forbedre samarbejdet mellem skatte-, told- og retshåndhavende myndigheder i og mellem EU-landene, således at kriminelle netværk kan bekæmpes effektivt. Derudover vil Kommissionen i løbet af 2017 stille forslag om at udvide det administrative samarbejde mellem skattemyndighederne i Eurofisc. Det kan fx gælde samarbejde om analyseværktøjer samt fælles kontroller og assistance til skatteopkrævning. Konkret udvikler Kommissionen i samarbejde med EU-landenes skatteadministrationer et IT-værktøj kaldet "Transaction Network Analysis" (TNA), *jf. boks 3*.

Boks 3

Transaction Network Analysis (TNA)

TNA er en metode til at foretage risikoanalyser på baggrund af data mining, hvorved mønstre og forbindelser mellem personer i et netværk (eller en gruppe) kortlægges. Det ventes, at TNA kommer til at baseres på data, der i forvejen udveksles mellem EU-landene (i Eurofisc-netværket). Det er ambitionen, at skatteadministrationer med TNA hurtigere end i dag vil kunne identificere og dermed reagere på bl.a. momskaruselsvig. Fra dansk side deltager SKAT i arbejdsgruppen om TNA.

Kilde: Skatteministeriet.

Mere effektive skatteforvaltninger

Der er forskelle på, hvordan EU-landenes skatteadministrationer fungerer, hvilket påvirker skatteopkrævningen og virksomhederne. Kommissionen foreslår en række tiltag, herunder at EU-landenes skattemyndigheder udvikler en fælles strategi og minimumsstandarder for kerneopgaver inden for skatteadministration.

Større frivillig efterlevelse af reglerne

Kommissionen vil fremme samarbejdet mellem virksomheder og skatteadministrationer, da det er vigtigt for at forbedre den frivillige efterlevelse af reglerne. Konkret foreslår Kommissionen en række tiltag, herunder at gennemføre eller sponsorere projekter om fx effektiv tvistforebyggelse eller tvistbilæggelse samt fremme at der laves aftaler mellem skatteforvaltninger og erhvervssektorer.

Skatteopkrævning af e-handel

Kommissionen opfordrer til, at EU-landene arbejder sammen for at fastlægge og udveksle bedste praksis i forhold til at håndtere e-handel, deleøkonomi og andre nye former for virksomhed.

Øvrige tiltag på kort sigt

Kommissionen anerkender behovet for at finde praktiske metoder på kort sigt til at tackle momssvind. Kommissionen vil analysere forslag fra EU-lande, som ønsker at indføre nationale tiltag til bekæmpelse af momssvig, der afviger fra det fælles moms system. Eksempelvis har Tjekkiet tidligere stillet forslag om at gennemføre et pilotprojekt, der indfører generel omvendt betalingspligt for moms på indenlandsk handlede varer i Tjekkiet.

I et generelt system med omvendt betalingspligt "suspenderes" momsen i hele handelskæden og opkræves først hos forbrugeren. Det betyder, at hele momsopkrævningen flyttes over på detailledet, *jf. boks 4*.

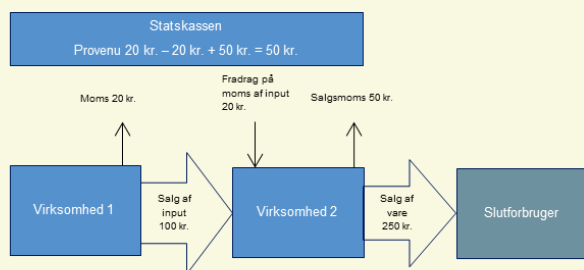
Boks 4

Illustrativ skitsering af forskellen på normal og omvendt betalingspligt for moms

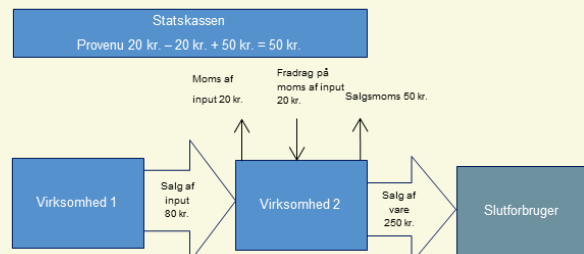
Som hovedregel afregner en momsregistreret virksomhed moms ved sit salg af varer eller tjenesteydelser, men har samtidig fradrag for moms betalt til leverandører for varer og tjenesteydelser (input) solgt til virksomheden.

"Omvendt" betalingspligt indebærer, at den virksomhed, der køber en vare, køber varen uden at betale momsen til den sælgende virksomhed, men til gengæld selv betaler momsen af sine input direkte til skattemyndighederne og fortsat får fradrag, mens den virksomhed, der sælger, ikke modtager eller afregner momsen.

Normal betalingspligt

Omvendt betalingspligt

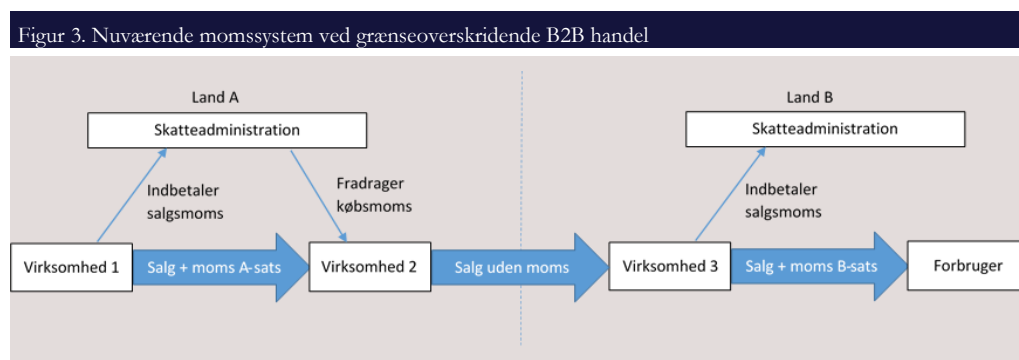
Kommissionen argumenterer i handlingsplanen for, at et momssystem med generel omvendt betalingspligt ikke har den samme grad af egenkontrol, som det nuværende system, hvor momsbetalingen sker i flere led. Derudover kan der opstå andre former for svig, f.eks. svindlere som hævder at være momspligtige personer, således at de momsfrit kan erhverve varer, der er bestemt til endeligt forbrug. Kommissionens vurderer samlet set, at der er en risiko for en stigning i forekomsten af svig og tilfælde, hvor privat forbrug ikke momsbelægges.

Kommissionen understreger dog, at det er vigtigt, at de politiske, juridiske og økonomiske konsekvenser ved konkrete forslag gennemanalyseres dybdegående. Derudover vil Kommissionen stå til rådighed for de EU-lande, som har behov for assistance til at forbedre deres inddrivelse- og kontrolområde. Kommissionen påpeger, at det er nødvendigt med fælles EU-tiltag for at bekæmpe grænseoverskridende momssvindler.

Forslag om det endelige momssystem for grænseoverskridende handel (fælles europæisk momsområde) (Tiltag på mellemlangt sigt)

På den lidt længere bane (i 2017) vil Kommissionen komme med et forslag til et fælles og ensartet momssystem for grænseoverskridende handel *mellem virksomheder*.

I det nuværende momssystem bliver der ikke pålagt moms ved grænseoverskridende handel *mellem virksomheder* (B2B) inden for EU, *jf. figur 3*.

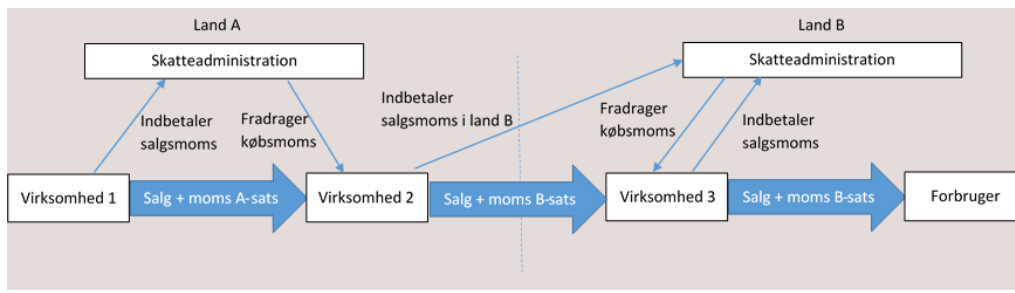
Kilde: Skatteministeriet

Kommissionen anfører, at dette er en indbygget svaghed ved det nuværende momssystem, hvilket er roden til grænseoverskridende momssvig. Kommissionen foreslår derfor, at ”forbrugslandsbeskatning” for grænseoverskridende leverancer *mellem virksomheder* indføres fuldt ud.

Forbrugslandsbeskatning er det bærende princip i det europæiske momssystem, men gælder i dag bl.a. på grund af tekniske begrænsninger, kun fuldt ud for grænseoverskridende handel til *endeligt forbrug* over fjernsalgsgrænsen, *jf. ovenfor*. Der vil derfor være tale om en gennemgribende ændring af momssystemet for grænseoverskridende handel *mellem virksomheder*.

Forbrugslandsbeskatning ved grænseoverskridende leverancer *mellem virksomheder* betyder, at når virksomhed 2 (i land A) leverer varer eller ydelser til virksomhed 3 i et andet EU-land (land B), så skal der opkræves moms i henhold til reglerne i land B, *jf. figur 4*. Virksomhed 2 skal dermed indbetale momsen til skattemyndighederne i land B.

Figur 4. Momssystem med ”forbrugslandsbeskatning” ved grænseoverskridende B2B-handel

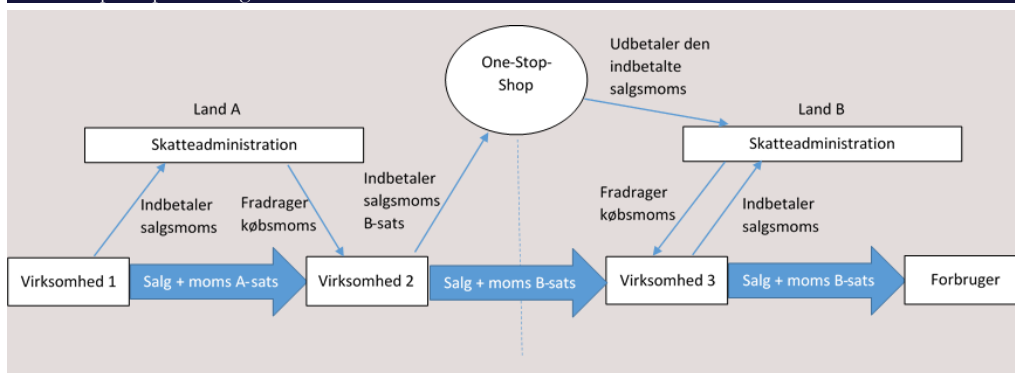

Kilde: Skatteministeriet

Dette system vil kræve, at en virksomhed skal momsregistreres i alle de EU-lande, hvortil den leverer varer eller ydelser, hvilket vil være meget byrdefuldt for virksomheder. Kommissionen foreslår derfor, at en omstilling til fuld forbrugslandsbeskatning for grænseoverskridende B2B-handel skal ledsages af en udvidelse af ”One-Stop-Shop”-ordningen.

Det betyder, at virksomhederne kan vælge at lade sig registrere i ”One-Stop-Shoppen” i deres hjemland og indbetale momsen herigennem. Det medfører, at virksomheden ikke vil skulle registrere sig i alle EU-lande, hvortil der leveres varer og ydelser, *jf. figur 5*.

Figur 5. Momssystem med ”forbrugslandsbeskatning” ved grænseoverskridende B2B-handel inkl. udvidelse af ”One-Stop-Shop”-ordning

Kilde: Skatteministeriet

Det foreslåede momssystem med forbrugslandsbeskatning af grænseoverskridende leverancer *mellem virksomheder* vil sikre ensartet behandling af nationale og grænseoverskridende leverancer i hele produktions- og distributionskæden. Samtidig vil systemet genindføre de grundlæggende egenskaber ved moms i grænseoverskridende handel, dvs. et system med betaling i flere led med karakter af egenkontrol. Det er Kommissionens vurdering, at denne ændring vil kunne mindske grænseoverskridende momssvig betydeligt (ca. 40 mia. euro om året i EU). Det vurderes, at der er tale om et meget usikkert skøn.

Et sådant system vil kræve større tillid og mere samarbejde mellem EU-landenes skatteforvaltninger, da det EU-land, hvortil varerne ankommer, vil skulle stole på, at afsenderlandets skatteforvaltning via ”One-Stop-Shop”-ordningen opkræver den skyldige moms.

Kommissionen lægger derfor op til, at en evt. overgang til et nyt momssystem og udvidelse af ”One-stop-Shoppen” for grænseoverskridende B2B-handel skal ske gradvist og i takt med, at samarbejdet mellem skattemyndighederne i EU styrkes.

I det nuværende system sker grænseoverskridende handel mellem virksomheder momsfrit. Det betyder, at der er mulighed for svig fx ved at en virksomhed foregiver at have transporteret varer til et andet EU-land, men varerne i virkeligheden forbruges momsfrit lokalt.

3. Modernisering af momssatserne - Reform af momssatser (2017)

Det nuværende momssystem har været i brug siden 1993. Kommissionen vurderer, at de nuværende regler om momssatser ikke i tilstrækkelig grad har fulgt med den teknologiske og økonomiske udvikling, fx har bøger og aviser reducerede momssatser i mange lande, mens elektroniske alternativer ikke har det. I det nuværende momssystem skal EU-landene have en standardmomssats på mindst 15 pct. Derudover er det muligt at have op til to reducerede momssatser på mindst 5 pct. på visse varer og ydelser. I Danmark anvendes som udgangspunkt kun én sats på 25 pct., dvs. at der forekommer ikke reducerede satser i det danske momssystem. Der er nogle fritagelser og undtagelser, herunder for aviser og dagblade, som er pålagt en såkaldt nulmoms. Dette er teknisk set ikke en reduceret momssats, men derimod en undtagelse Danmark har fået lov til at benytte for så vidt angår aviser.

Kommissionen opfordrer derfor til en politisk diskussion af mulighederne for at gøre det mere fleksibelt for EU-landene at fastsætte nationale momssatser.

Kommissionen er dog stadig af den opfattelse, at brugen af differentierede momssatser er uhensigtsmæssig, samt at det ikke er effektivt værktøj til at påvirke forbrugsadfærd.

Det skyldes for det første, at reducerede momssatser i det nuværende momssystem har en konkurrenceforvridende effekt på virksomhederne. For det andet indebærer et system med differentierede momssatser øgede administrationsomkostninger både for virksomheder og myndigheder. For det tredje kan muligheden for at indføre reducerede momssatser føre til, at udvalgte sektorer tilkæmper sig fordele, der ligeledes kan have konkurrenceforvridende virkning på markedet. Slutteligt kan det nævnes, at reducerede momssatser vil være forbundet med et mindreprovenu og på længere sigt kan føre til udhuling af skattebasen.

I det nuværende momssystem kan virksomheder have en konkurrencefordel ved at etablere sig i et land med lav moms og herfra sælge til forbrugere i lande med en højere moms. Virksomheder etableret i fx Tyskland kan sælge varer til forbru-

gere i Danmark til den lavere tyske momssats, såfremt virksomhedens samlede salg til Danmark er under den danske fjernsalgsgrænse. Danske momsplichtige virksomheder skal derimod sælge med den højere danske momssats til danske forbrugere. Kommissionen bemærker, at hvis momssystemet ændres til fuld forbrugslandsbeskatning, så vil virksomheder ikke have nævneværdige fordele ved at etablere sig i lande med lav moms. Det skyldes, at ved forbrugslandsbeskatning vil leverancer altid skulle pålægges den nationale momssats, hvor leverancen forbruges. Dvs. at leverancer til Danmark altid vil skulle pålægges dansk moms. Herved vil det i mindre grad have indflydelse på danske virksomheders konkurrenceevne, hvilke momssatser der er i andre EU-lande, hvilket gør det mindre problematisk end nu at give EU-landene mere fleksibilitet til at fastsætte momssatser. Dog kan reducerede momssatser fortsat påvirke omfanget af grænsehandel på tværs af EU-landene.

Bilag 2. Den Europæiske Revisionsrets særberetning vedr. bekæmpelse af momssvindl inden for EU

Revisionsrettens hovedanbefalinger er:

EU-Kommissionen bør:

- a) tage initiativ til en koordineret indsats fra EU-landenes side for at etablere et fælles system til indsamling af statistik om momssvig inden for EU.
- b) foreslå lovgivningsmæssige ændringer, der kan gøre det muligt at foretage effektiv krydskontrol mellem told- og momsoplysninger.
- c) Tage initiativ og tilskynde EU-landene til at afhjælpe svagheder ved Eurofisc.
- d) tilskynde at EU-landene i højere grad at koordinere deres regler om omvendt betalingspligt.
- e) som led i evalueringen af ordningerne for administrativt samarbejde fokuserer på at forbedre rettidigheden af EU-landenes svar på anmodninger om oplysninger, pålideligheden af oplysninger i VIES⁹ og opfølgningen på resultaterne fra tidligere rapporter om det administrative samarbejde.
- f) sammen med EU-landene fjerne lovgivningsmæssige hindringer for udveksling af oplysninger mellem de administrative, juridiske og retshåndhævende myndigheder på nationalt niveau og på EU-niveau. Navnlig bør OLAF¹⁰ og Europol have adgang til oplysninger fra VIES og Eurofisc, og EU-landene bør få gavn af de oplysninger, som de leverer.

EU-landene bør bekæmpe ulovlige aktiviteter, der skader EU's finansielle interesser, ved hjælp af foranstaltninger, som virker afskrækkende og effektivt, herunder lovgivningsmæssige foranstaltninger. Rådet bør navnlig:

- a) godkende Kommissionens forslag om solidarisk hæftelse¹¹.
- b) bemyndige Kommissionen til at forhandle aftaler om gensidig bistand med de lande, hvor de fleste udbydere af digitale tjenester (eksempelvis iTunes eller Netflix) er etableret, og indgå disse aftaler.

Med henblik på effektivt at beskytte EU's finansielle interesser bør Europa-Parlamentet og Rådet:

- a) Sørge for, at moms bliver omfattet af direktivet om bekæmpelse af svig (PIF-direktivet) og forordningen om Den Europæiske Anklagemyndighed
- b) Give OLAF klare beføjelser og værktøjer til at efterforske momssvig inden for EU.

⁹ VIES er et IT-system til udveksling af oplysninger om momsregistrering (dvs. om gyldigheden af momsnumre) for EU-registrerede selskaber. Desuden benytter EU-landenes skattemyndigheder også VIES til at udveksle oplysninger om leveringer inden for EU.

¹⁰ OLAF er EU's anti-svindl enhed, som undersøger svig begået mod EU's budget, korruption og alvorlige tjenesteforelser inden for EU's institutioner samt udvikler EU-Kommissionens anti-svindl strategi.

¹¹ Forslaget vedrører indførelse af grænseoverskridende solidarisk hæftelse mellem sælger og køber for betaling af moms ved en vareleverance inden for EU.

Dagsordenspunkt 4: Europæisk semester: Landerapporter

KOM(2016)95

1. Resume

Rådet ventes at vedtage konklusioner vedr. Kommissionens dybdegående analyser af de udvalgte lande under makroudbalanceproceduren samt den overordnede status for EU-landenes opfølgning på de landespecifikke anbefalinger fra 2015.

2. Baggrund

Kommissionen offentliggjorde den 26. februar 2016 landerapporter for EU-landene¹². Landerapporterne redegør for hvert enkelt EU-lands generelle økonomisk-politiske udfordringer, og omfatter dels Kommissionens vurdering af landenes opfølgning på de landespecifikke anbefalinger (vedtaget af Rådet 14. juli 2015), dels Kommissionens dybdegående analyser vedrørende makroøkonomiske ubalancer for de 18 lande, der blev udpeget til sådanne analyser i seneste varslingsrapport for 2016 (fra november 2015), samt Cypern, der som led i den anvendte praksis for lande der færdiggør et økonomisk tilpasningsprogram, også modtog en dybdegående analyse.

Danmark er ikke udpeget til en dybdegående analyse i 2016-varslingsrapporten. Kommissionens vurdering af de finanspolitiske landeanbefalinger, der er relateret til landenes forpligtelser under Stabilitets- og Vækstpagten, følger først i maj på baggrund af landenes stabilitets- og konvergensprogrammer og Kommissionens forårsprognose, og landerapporterne konkluderer således ikke ift. landenes efterlevelse af de finanspolitiske landeanbefalinger.

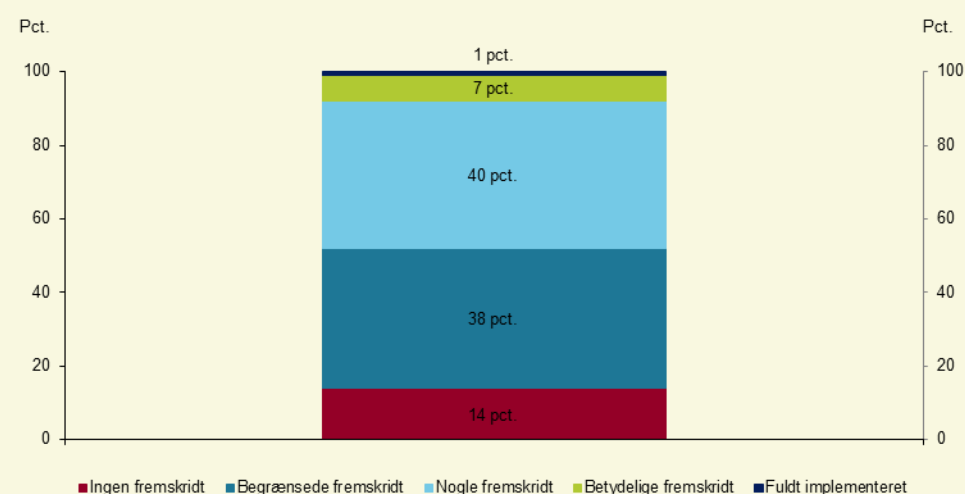
Den 8. marts offentliggjorde Kommissionen en horisontal meddelelse om landenes opfølgning på de landespecifikke anbefalinger fra 2015. Meddelelsen inkluderede ligeledes en oversigt over resultaterne af de dybdegående analyser under makroudbalanceproceduren på tværs af de pågældende lande.

Kommissionens meddelelse konkluderer på baggrund af landerapporterne, at der er gjort fremskridt med at følge op på de landespecifikke anbefalinger fra 2015. Kommissionen vurderer, at kun 1 pct. af anbefalingerne er ”fuldt implementeret”, men at der er sket ”betydelige fremskridt” med 7 pct. af anbefalingerne, ”nogle fremskridt” med 40 pct. og ”begrænsede fremskridt” med 38 pct. De resterende 14 pct. af anbefalingerne er ikke implementeret, *jf. figur 1.*

¹² Med undtagelse af Grækenland, der som programland ikke er underlagt processerne under det europæiske semester, og Cypern der færdiggjorde sit tilpasningsprogram d. 31. marts 2016 og derfor først fik offentliggjort sin landerapport den 7. april 2016.

Figur 1

Status for implementering af de landespecifikke anbefalinger 2015

Anm.: Inkluderer ikke vurderingen af EU-landenes opfølgning under Stabilitets- og Vækstpagten.

Kilde: EU-Kommissionen.

Der er forskelle på fremskridt med anbefalingerne på tværs af de forskellige politik-områder, og der er forskel på, i hvor høj grad de forskellige lande har formået at følge op på anbefalingerne fra 2015. For eksempler på opfølgningen på anbefalinger inden for forskellige økonomisk-politiske områder henvises til *bilag 1*, mens der for landespecifikke eksempler henvises til *bilag 2*.

Kommissionen konkluderer overordnet på baggrund af de dybdegående analyser, at *makroøkonomiske ubalancer* gradvis korrigeres, men at der i nogle lande fortsat er høje risici, bl.a. relateret til høje private gælds niveauer, misligholdte banklån, svag produktivitet og konkurrenceevne og uligevægt på betalingsbalancerne. Kommissionen påpeger, at korrektion af ubalancer kompliceres af eksterne faktorer, så som lav vækst, lav inflation og aftagende global efterspørgsel og globale risici. Kommission fremhæver endvidere, at analyserne generelt peger på, at kun håndtering af ubalancer gennem reelle strukturreformer, og ikke alene ændringer i ubalancer som følge af konjunkturudviklingen, danner grundlag for en holdbar korrektion af ubalancer og dermed holdbar vækst.

Kommissionen konkluderer følgende om de 19 lande, for hvilke der har været gennemført dybdegående analyser:

- Der er alvorlige (uforholdsmæssigt store) ubalancer i Bulgarien, Frankrig, Kroatien, Italien, Portugal og Cypern.

- Der er ubalancer i Tyskland, Irland, Spanien, Nederlandene, Slovenien, Finland og Sverige.
- Der er ingen ubalancer i makroubalanceprocedurens forstand i Belgien, Estland, Ungarn, Østrig, Rumænien og Storbritannien.

Kommissionen konkluderer således, at 6 af de 19 analyserede lande ikke oplever ubalancer i makroubalanceprocedurens forstand. I forhold til 2015 har Kommissionen således lagt op til en nedtrapning af proceduren for Belgien, Rumænien, Storbritannien og Ungarn. Der lægges ikke op til en skærpelse af proceduren for nogen lande¹³. Landene, der vurderes at have alvorlige ubalancer, er identiske med landene, der modtog denne vurdering i 2015 samt Cypern, der ikke modtog en dybdegående analyse i 2015, da landet på dette tidspunkt var underlagt et økonomisk tilpasningsprogram. Kommissionen vil i maj revurdere sin bedømmelse af Portugal og Kroatien i lyset af de to landes nationale reformprogrammer.

Se endvidere *bilag 3* for en oversigt over Kommissionens konklusioner vedr. proceduren for makroøkonomiske ubalancer.

3. Formål og indhold

På baggrund af landerapporterne for 2016 ventes ECOFIN på rådsmødet den 25. maj 2016 at vedtage rådskonklusioner vedr. Kommissionens dybdegående analyser af de udvalgte lande under makroubalanceproceduren og den overordnede status for EU-landenes opfølgning på de landespecifikke anbefalinger fra 2015.

Rådskonklusionerne ventes at lægge vægt på:

De dybdegående analyser 2016:

- Rådet noterer sig vigtigheden af grundige analyser af ubalancer i EU-landene som basis for multilateral overvågning, nationalt ejerskab af reformer og en effektiv politisk indsats. Rådet noterer, at analyserne beskriver potentielle spill-over effekter til andre lande og euroområdet, differentierer mellem tilpasning drevet af hhv. cykliske faktorer og strukturelle ændringer samt tager højde for landespecifikke omstændigheder. Der er benyttet relevante analytiske kvantitative og kvalitative værktøjer.
- Rådet bifalder Kommissionens bestræbelser på at øge gennemsigtigheden af makroubalanceproceduren, herunder forenklingen af kategoriseringen af ubalancer, offentliggørelsen af et kompendium om ubalanceproceduren og præsentation af vurderinger og konklusioner i de dybdegående analyser. Rådet noterer sig Kommissionens planer om specifik overvågning af anbefalinger til lande med ubalancer eller alvorlige ubalancer og opfordrer Kommissionen til at skitsere et forslag til konkret timing og indhold af dens overvågning, herunder planer mht. at differentiere mellem ubalancer af-

¹³ Det skal her bemærkes, at der sammenlignet med kategoriseringen af ubalancer i de dybdegående analyser i 2015, nu opereres med færre kategorier mhp. at gøre proceduren mere simpel og transparent. Kategorien ”ubalancer” dækker nu over tre kategorier fra kategoriseringsregimet i 2015. Det kan derfor ikke udelukkes, at proceduren havde været optrappet for visse lande, hvis kategoriseringsregimet fra 2015 var blevet bibeholdt.

hængig af deres alvor samt mht. samspillet med andre overvågningsprocedurer, særligt post-program overvågning for tidligere låneprogramlande.

- Rådet er enig i, at 13 ud af de 18 EU-lande (Bulgarien, Tyskland, Irland, Spanien, Frankrig, Kroatien, Italien, Cypern, Nederlandene, Portugal, Slovenien, Finland og Sverige), der modtog dybdegående analyser, oplever makroøkonomiske ubalancer af forskellig karakter og omfang.
- Rådet er enig i, at der eksisterer alvorlige ubalancer i seks EU-lande (Bulgarien, Frankrig, Kroatien, Italien, Cypern og Portugal). Rådet vil nøje vurdere Kommissionens opfølgende analyse af Kroatien og Portugal mhp. stillingtagen til, om der er behov for at optrappe proceduren. Rådet understreger behovet for, at makroudbalancerproceduren anvendes til sit fulde potentiale, herunder med den korrigerende arm, hvor relevant.
- Rådet er enig i, at seks lande, der modtog dybdegående analyser, ikke oplever ubalancer i makroudbalancerprocedurens forstand (Belgien, Estland, Ungarn, Østrig, Rumænien og Storbritannien).
- Rådet understreger det fortsatte behov for politisk handling og forpligtelse til gennemførelse af strukturreformer i alle EU-lande, og særligt i lande med ubalancer, som påvirker ØMU's funktion. Ubalancer skal adresseres med tiltag, der sikrer en holdbar korrektion, fokusere på de mest centrale udfordringer, reducere risici og skabe betingelser for holdbar vækst og beskæftigelse.
- Rådet anerkender de fortsatte fremskridt i EU-landene mht. at korrigere interne og eksterne ubalancer og dermed bidrage til at genoprette og rebalancere økonomierne i EU og euroområdet. Rådet understreger dog samtidig, at der fortsat eksisterer betydelige risici i flere EU-lande. Mens flere betalingsbalanceunderskud er blevet stærkt reduceret eller ændret til overskud, udgør høj ekstern gæld fortsat betydelige risici i flere lande. Rådet anerkender, at omkostningskonkurrenceevnen er forbedret i flere lande, der har oplevet høje eksterne underskud, men at der kun er begrænsede tegn på forbedret ikke-omkostningsrelateret konkurrenceevne. Samtidig kan forhøjede betalingsbalanceoverskud i nogle EU-lande med relativt begrænsede behov for gældsreduktion under visse omstændigheder indikere store opsparings/investerings-ubalancer, der kan adresseres med politiske tiltag.
- Rådet understreger, at høje niveauer af privat og offentlig gæld set i lyset af lav inflation og vækst fortsat udgør en betydelig udfordring i flere EU-lande. På trods af at der er gjort fremskridt, er der behov for yderligere strukturreformer mhp. at styrke vækstpotentialet og takle den høje ledighed, særligt blandt unge og langtidsledige.

Implementering af landespecifikke anbefalinger:

- Rådet finder, at det mere målrettede sæt af landespecifikke anbefalinger medførte et øget fokus på at takle de mest presserende udfordringer og vedvarende makroøkonomiske ubalancer. Rådet noterer, at der er forskel på reformindsatsen på tværs af politikområder og lande, og at der kun i få til-

fælde er gjort betydelige fremskridt. Rådet understreger, at reformindsatsen skal intensiveres for at adressere udfordringerne.

- Rådet fremhæver vigtigheden af, at Rådet får mulighed for at drøfte og vurdere implementeringen af landespecifikke anbefalinger i Rådet før offentliggørelse af Kommissionens forslag til nye anbefalinger.
- Rådet understreger, at der er behov for yderligere reformer af produkt-, service- og arbejdsmarkeder for at styrke det økonomiske opsving og vækstpotentialet, forbedre vilkårene for investeringer samt styrke det indre marked.
- Rådet anerkender de fremskridt, som EU-landene har gjort mht. at implementere anbefalinger for at forbedre erhvervsklimaet, bekæmpe skatteundgåelse og forbedre offentlig administration. Rådet understreger, at der kan opnås større fremskridt i at udforme erhvervs- og beskæftigelsesvenlig regulering, øge erhvervsdeltagelsen blandt kvinder, mindske bureaukrati, styrke administrativ effektivitet og lovgivningsmæssig kvalitet samt reducere antallet af restriktioner i servicesektoren, herunder ved at gøre det nemmere for serviceudbydere at operere på tværs af grænser. Der har været fremskridt med at adressere mangler i de finanspolitiske rammer i nogle lande, mens der kun er gjort meget begrænsede fremskridt i andre lande, og indsatsen bør derfor fokusere på at sikre, at rammerne fungerer effektivt og understøtter gennemførelsen af ansvarlig finanspolitik. Nationale finanspolitiske rammer bør bringes i overensstemmelse med EU-kravene.
- Rådet er enig i, at der er et presserende behov for at forbedre investeringsklimaet for at øge private investeringer i realøkonomien og sikre en høj kvalitet af offentlige investeringer. Der er kun gjort langsomme fremskridt med at implementere reformer, der adresserer udfordringer mht. sektorspecifik regulering, offentlig administration, retsvæsnen, rammer for insolvens og erhvervsklima. På trods af, at der er gjort visse fremskridt på området, er der fortsat væsentlige barrierer for investeringer i flere betydelige sektorer i mange EU-lande. Dette er især tilfældet for tjenesteydelser, netværksindustrier og byggeri.
- Rådet byder fremskridtene med at reformere arbejdsmarkedet velkommen, men bemærker, at der fortsat er betydelige udfordringer. Der er fortsat et potentiale i at reducere skattebyrden på arbejdskraft. Integration af indvandrere og flygtninge i nogle EU-lande kræver særlig opmærksomhed. På trods af, at der er gjort fremskridt med at bringe ledige tilbage på arbejdsmarkedet, er der behov for strukturreformer og aktiv arbejdsmarkedspolitik mhp. at styrke beskæftigelsen.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet ventes ikke at udtale sig i sagen.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Sagen har ingen konsekvenser for dansk ret.

7. Økonomiske konsekvenser

Rådskonklusionerne om Kommissionens dybdegående analyser og EU-landenes opfølgning på de landespecifikke anbefalinger fra 2015 vil ikke i sig selv have økonomiske konsekvenser. En effektiv gennemførelse af det europæiske semester ventes at have positive samfundsøkonomiske og erhvervsøkonomiske konsekvenser, i det omfang en sådan overvågning gennem en konsistent implementering af anbefalinger bidrager til at understøtte makroøkonomisk stabilitet, velfungerende produkt- og servicemarkeder samt styrkelse af potentialet for vækst og beskæftigelse i EU-landene.

8. Høring

Sagen har ikke været i ekstern høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der ventes generel enighed om rådskonklusionerne blandt EU-landene.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen deler generelt vurderingerne af Danmark og de øvrige EU-lande i landerapporterne og vurderingerne af opfølgningen på landeanbefalingerne, og finder at de europæiske lande generelt har brug for at styrke deres gennemførelse af strukturreformer, om end der i varierende grad er sket fremskridt i de senere år.

Regeringen støtter generelt udkastet til rådskonklusioner og at Rådet løbende fokuserer på landenes implementering af landespecifikke anbefalinger om reformer, der styrker vækst- og beskæftigelsespotentialer og de offentlige finanser samt nedbringer ubalancer, der kan have negativ effekt på vækst og beskæftigelse på lidt længere sigt.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Folketingets Europaudvalg blev orienteret om Kommissionens landerapporter 2016, herunder de dybdegående analyser, forud for ECOFIN den 8. marts 2016. Folketingets Europaudvalg blev orienteret om Kommissionens landespecifikke anbefalinger for 2015, forud for ECOFIN den 19. juni 2015.

Kommissionens landerapporter 2016 har endvidere været forelagt Folketingets Europaudvalg og Folketingets Finansudvalg i forbindelse med samrådet d. 17. marts 2016 som led i de to udvalgs proces for det nationale semester.

Bilag 1 – Eksempler på opfølgningen af anbefalinger inden for forskellige økonomisk-politiske områder

EU-landenes opfølgning på anbefalinger inden for økonomisk-politiske områder

Forbedre rammebetingelserne for investeringer: Der er gjort et vist fremskridt med at forbedre rammebetingelserne for investeringer. Der eksisterer dog fortsat væsentlige barrierer for investeringer i de fleste EU-lande. Det gør sig særligt gældende i service, netværksindustrier og bygge- og anlægssektoren. Mens lande som Estland og Storbritannien har relativt favorable investeringsklimaer, oplever mange lande fortsat barrierer for investeringer i form af administrative byrder, bureaukrati, ineffektiv offentlig administration og mangel på transparens i reguleringen.

Flere lande har gennemført initiativer mhp. at forbedre virksomheders adgang til finansiering, herunder Ungarn, Portugal og Malta. Endvidere har flere lande forbedret rammerne for insolvens, herunder Spanien, Irland og Kroatien.

Arbejdsmarkeds- og socialpolitik: Flere lande har taget initiativer til at øge arbejdsmarkedernes fleksibilitet. Der er også taget skridt i retning af at sikre en lønudvikling i overensstemmelse med produktivitetsudviklingen, herunder i Finland og Spanien med aftaler om løntilbageholdenhed på tværs af sektorer.

Nogle lande har igangsat initiativer til at bekæmpe langtidsledighed, herunder ved at reformere og styrke den aktive arbejdsmarkedspolitik. Det gør sig fx gældende i Spanien, Frankrig, Letland, Italien og Finland. Kommissionen bemærker dog, at der fortsat er behov for reformer af arbejdsmarkedspolitikken i flere lande, ved bl.a. at sikre bedre sammenhæng mellem beskæftigelsesindsatsen og sociale ydelser, oprette partnerskaber med arbejdsgivere og yde individualiseret rådgivning til den enkelte ledige.

Erhvervslivets rammebetingelser og netværksindustrier: Der er gjort fremskridt mht. effektivisere den offentlige administration, mindske bureaukrati, bekæmpe korruption og fremme transparens, forudsigelighed og kvalitet i erhvervsreguleringen. Fx har Frankrig igangsat og gennemført en række initiativer mhp. at simplificere erhvervsreguleringen. Der er dog fortsat behov for en styrket indsats i flere lande på flere områder. Kommissionen fremhæver bl.a., at flere lande har behov for at reducere den tid, det tager at opnå licens til at drive visse erhverv, og har behov for at fremme digitalisering af offentlig service.

Der rapporteres nogle fremskridt med at fremme infrastruktur i netværksindustriene. Fx er der nu etableret elforbindelse mellem de baltiske lande og Polen, Finland og Sverige, ligesom der arbejdes på el- og gasforbindelser mellem Frankrig og Spanien.

Produkt- og servicemarkeder: Landerapporterne peger på relativt langsomme fremskridt mht. landenes implementering af reformer på produkt- og servicemarkederne, der bl.a. skal styrke produktiviteten.

Der er begrænsede fremskridt mht. implementering af reformer i bygge- og anlægssektoren, hvor Danmark, Tyskland, Litauen, Polen, Slovakiet og Sverige har modtaget anbefalinger de seneste år. Fx har Polen taget skridt mod at simplificere administrative byrder ifm. byggeri, men initiativerne tager kun hånd om et begrænset antal af de identificerede udfordringer.

Der er gjort visse fremskridt mht. at forbedre reguleringen i detailsektoren. Fx har Finland liberaliseret lukkeloven og Spanien har lempet reguleringen for etablering af detailvirksomhed. Kommissionen understreger dog, at der fortsat er behov for at forbedre reguleringen af detailsektoren i flere lande.

Kommissionen fremhæver behovet for yderligere reformer af produktmarkederne i en række lande, herunder at øge konkurrence, deregulere og privatisere, hvor relevant.

Finanspolitik: Landerapporterne forholder sig til fremskridt og fortsatte udfordringer mht. de overordnede finanspolitiske rammer (budgetregler mv.). Der er gjort visse fremskridt mht. at styrke de finanspolitiske rammer. Fx har Bulgarien vedtaget lovgivning om betingelser for korrektion af afvigelser fra budgetmål, Kroatien har taget tiltag for at forbedre nøjagtigheden i budgetplanlægningen og styrke udgiftskontrollen, og Portugal har reformeret rammerne for offentlig budgettering. Endvidere nævner Kommissionen, at de fleste lande har etableret uafhængige finanspolitiske råd eller styrket eksisterende råd.

Fremskridt mht. at reformere pensionssystemer varierer på tværs af landene. Fx har Finland og Belgien inden for det seneste år taget skridt i den rigtige retning ved at hæve pensionsalderen, og der er generelt gennemført en del reformer på pensionsområdet de senere år, men flere lande vurderes fortsat at være udfordret på dette område.

Bilag 2 - EU-Kommissionens vurdering af opfølgningen på de landespecifikke anbefalinger fra 2015 – udvalgte landeeksempler

Land	Konklusion	Eksempler på vurderingen af den nationale reformindsats
Tyskland	<u>Begrænsede</u> fremskridt	<p>Begrænsede fremskridt ift. at øge de offentlige investeringer i infrastruktur, uddannelse og forskning samt forbedring af effektiviteten i skattesystemet. Begrænsede fremskridt med at forbedre rammerne for finanspolitiske relationer mellem forbundsstaten, delstater og kommuner, især mhp. at sikre passende offentlige investeringer på alle niveauer.</p> <p>Begrænsede fremskridt ift. at øge incitamentet til at forblive på arbejdsmarkedet, samt at reducere beskatning af arbejde.</p> <p>Begrænsede fremskridt i reduktion af regulering i serviceerhverv. Ingen fremskridt ifm. fjernelse af konkurrencebarrierer i jernbanesektoren.</p> <p>Nogle fremskridt ift. at øge gennemsigtighed af regionale offentlige finanser. Begrænsede fremskridt ift. at effektivisere sundhedssektoren.</p> <p>Betydelige fremskridt ift. at reformere banksektoren.</p> <p>Nogle fremskridt ift. at sikre bedre overensstemmelse mellem løn og produktivitet samt bedre forhandlinger mellem arbejdsmarkedets parter og effektivisere rådgivning til ledige, herunder især unge.</p> <p>Begrænsede fremskridt ift. at sikre effektive støtteordninger.</p> <p>Nogle fremskridt ift. at fjerne barrierer for at virksomheder kan vokse, samt indførelse af mere harmoniseret regulering på tværs af regioner.</p> <p>Ingen fremskridt med at reformere professionelle services.</p>
Spanien	<u>Nogle</u> fremskridt	<p>Begrænsede fremskridt ifm. specificering af budgetforbedringer i 2017.</p> <p>Nogle fremskridt ift. at gøre budgetanalyse effektiv og begrænse lokale myndigheders forbrug.</p> <p>Betydelige fremskridt ift. at sikre et bæredygtigt pensionssystem.</p> <p>Betydelige fremskridt ift. at reducere omkostninger på arbejdskraft, herunder reduktion af arbejdsgiverbidrag til sociale sikringsordninger.</p> <p>Nogle fremskridt ifm. med forbedring af lønforhandlingsprocessen og overenskomstforhandlinger.</p> <p>Begrænsede fremskridt ift. at sikre konkurrencedygtig minimumsløn.</p> <p>Begrænsede fremskridt ift. at fjerne barrierer for at virksomheder kan vokse, mens der er gjort nogle fremskridt med at forbedre regulering af professionelle ydelser.</p> <p>Begrænsede fremskridt ift. forenkling og effektivisering af skattesystemet og at øge forbrugs- og miljøbeskatning.</p> <p>Nogle fremskridt i reduktion af beskatning af produktion, herunder initiativer til at udfase visse arbejdsgiverbidrag.</p> <p>Begrænsede fremskridt ifm. reduktion af arbejdsmarkedets segmentering samt øgede muligheder for lovmæssige undtagelser fra fx arbejdstidsordninger på brancheniveau.</p> <p>Begrænsede fremskridt med at reformere dagpengesystemet.</p> <p>Begrænsede fremskridt ift. at integrere budgetanalyse i budgettering og begrænsede fremskridt ift. reformering af skattesystemet.</p> <p>Nogle fremskridt indenfor privatisering af offentlige virksomheder.</p> <p>Begrænsede fremskridt ift. at gøre havne mere konkurrencedygtige.</p> <p>Nogle fremskridt i håndteringen af EU-midler og ift. at reformere offentlige institutionelle rammer og effektivisere det civile område.</p> <p>Begrænsede fremskridt ift. at bekæmpe korruption.</p> <p>Betydelige fremskridt i krav til bankers ledelse og nogle fremskridt ift. at højne aktivkvaliteten i banker.</p> <p>Fuld implementering af reformering af løntilskudssystemet, og betydelige fremskridt ift. aktiv arbejdsmarkedspolitik og reformering af skolesystemet.</p> <p>Begrænsede fremskridt ift. at decentralisere kollektiv forhandlingsret.</p> <p>Begrænsede fremskridt med reformering af konkurrenceret i servicesektoren, samt nogle fremskridt i forenklingen af erhvervslivets rammer. Ingen fremskridt ift. kontrol af udbudsproces ved lokale servicekontrakter.</p> <p>Begrænsede fremskridt ift. at øge andelen af offentlige investeringer målrettet forskning og udvikling.</p> <p>Ingen fremskridt i udfasning af skattefradrag på boliglån, nogle fremskridt i bedre prissætning og fleksibilitet på lejeboligmarkedet og betydelige fremskridt ift. indførelse af indkomstafhængig leje i sociale boligbyggerier.</p> <p>Begrænsede fremskridt i ændringen af unges pensionsopsparingssystem.</p> <p>Ingen fremskridt ift. at justere incitamenter på boligmarkedet (skattefradrag på boliglån og ejendomsværdibeskatning) og fornyelse af lejeregulering. Nogle fremskridt ift. hurtigere afdrag på boliglån. Nogle fremskridt ift. effektivisering af zoneinddeling og planlægnings- og anlægsprocesser.</p> <p>Begrænsede fremskridt ift. at reducere strukturel udbudsmangel på boligmarkedet samt øge konkurrence i byggesektoren.</p>
Frankrig	<u>Nogle</u> fremskridt	
Italien	<u>Nogle</u> fremskridt	
Nederlandene	<u>Begrænsede</u> fremskridt	
Sverige	<u>Begrænsede</u> fremskridt	
Storbritannien	<u>Nogle</u> fremskridt	<p>Nogle fremskridt ift. at øge udbud på boligmarkedet. Nogle fremskridt ift. at øge af antallet af praktikpladser på tekniske uddannelser samt større udbud af efteruddannelse og kurser.</p> <p>Nogle fremskridt i forbedring af børnepasningstilbud.</p>

Bilag 3 – EU-Kommissionens konklusion i de dybdegående analyser 2016

EU-lande med makroøkonomiske ubalancer		
Lande	Kategorisering	Beskrivelse af ubalancer
Bulgarien	Alvorlige ubalancer	Sårbar finansiel sektor samt høj gældsætning hos private virksomheder. Høj ledighed og fortsat voksende langtidsledighed.
Finland	Ubalancer	Svækket konkurrenceevne og forværret betalingsbalance som følge af lønstigninger, der ikke afspejler produktivitetsudviklingen. Endvidere høj privat gæld.
Frankrig	Alvorlige ubalancer	Høj offentlig gæld, faldende produktivitetsvækst og svækket konkurrenceevne.
Irland	Ubalancer	Høj offentlig og privat gæld til ind- og udland samt mange misligholdte lån.
Italien	Alvorlige ubalancer	Høj offentlig gæld, svag udvikling i produktivitet og konkurrenceevne samt høj langtidsledighed. Begrænset reduktion af misligholdte lån.
Kroatien	Alvorlige ubalancer	Høj offentlig og privat gæld til ind og udland samt høj ledighed. Mange misligholdte lån og svag indtjening i banksektoren.
Nederlandene	Ubalancer	Stort og vedvarende overskud på betalingsbalancen og høj gældssætning i husholdningerne.
Portugal	Alvorlige ubalancer	Høj offentlig og privat gæld til ind- og udland. Banksektor udfordret af en stor andel misligholdte lån. Høj arbejdsløshed.
Slovenien	Ubalancer	Svag banksektor og mange finanspolitiske risici. Høj gældsætning i private virksomheder.
Spanien	Ubalancer	Høj offentlig og privat gæld til ind- og udland. Høj arbejdsløshed.
Sverige	Ubalancer	Høj og voksende gæld blandt husholdningerne. Manglende korrektion af huspriser, der fortsat stiger fra et i forvejen højt niveau.
Tyskland	Ubalancer	Højt og vedvarende overskud på betalingsbalancen som følge af høj opsparing og lavt investeringsniveau i den private og offentlige sektor, hvilket svækker vækstpotentialet og øger afhængigheden overfor udenlandsk efterspørgsel.

Dagsordenspunkt 5: Forordning om pengemarkedsforeninger

KOM(2013)615

1. Resume

Kommissionen fremsatte i september 2013 forslag til forordning om pengemarkedsforeninger. Forslaget er et led i EU's arbejde med at regulere den såkaldte skyggebanksektor, dvs. den kreditformidling, der omfatter enheder og aktiviteter uden for det almindelige banksystem. Pengemarkedsforeninger betegnes typisk som skyggebankenheder.

En pengemarkedsforening er en type investeringsforening, der investerer i likvide kortfristede, rentebærende værdipapirer eller indskud i kreditinstitutter. Pengemarkedsforeninger er i nogle lande en vigtig kilde til kortvarig finansiering for den offentlige sektor, finansielle institutioner og virksomheder. Desuden er pengemarkedsforeninger et alternativ til bankindskud for investorer, som ønsker at placere overskydende likviditet i en kortere periode med begrænset risiko.

Danmark har i øjeblikket ingen pengemarkedsforeninger, men foreningerne investerer deres midler på tværs af EU, herunder i Danmark, ligesom danske investorer må antages at investere i pengemarkedsforeninger i andre EU-lande. Pengemarkedsforeninger fra andre EU-lande vurderes umiddelbart aktuelt at holde en begrænset mængde af danske realkreditobligationer, dog kan denne mængde have været stigende de senere år.

Forslaget har til hensigt at sikre integriteten og stabiliteten af det indre marked ved at gøre pengemarkedsforeningerne mere modstandsdygtige over for finansielle kriser. Samtidig sigter forslaget på at sikre pengemarkedsforeningers rolle som finansieringskilde for økonomien, bl.a. ved at skærpe produkt- og likviditetsreglerne for pengemarkedsforeninger.

Der har været generel modstand mod visse dele af Kommissionens forslag blandt en række EU-lande, herunder de lande, hvor den største del af pengemarkedsforeningerne er hjemmehørende. Især har der været uenighed om forslaget vedr. en obligatorisk kontantbuffer på 3 pct. af aktiverne for nogle typer af pengemarkedsforeninger. Derfor har drøftelserne af forslaget været sat i bero siden udgangen af 2014. Formandskabets seneste kompromisforslag fra maj 2016 indeholder en række elementer, der indebærer ændringer og tilføjelser til Kommissionens forslag. Bl.a. er kontantbufferen udgået og erstattet af andre krav. Der er generelt bred opbakning til kompromisforslaget blandt EU-landene, uagtet at der udestår drøftelser på enkelte områder.

Sagen er ikke på dagsordenen for det kommende ECOFIN, men der ventes snart at kunne opnås enighed om en generel indstilling i Rådet uden drøftelse blandt ministrene.

Sagens indhold er beskrevet nedenfor i prioriteret form. Der henvises til bilag 1 for yderligere uddybning af baggrund og indhold samt til grund- og nærbedsnotat om sagen af 8. januar 2014.

2. Baggrund

Kommissionen fremsatte i september 2013 et forslag til en forordning om pengemarkedsforeninger.

Pengemarkedsforeninger er en type investeringsforening, der investerer deres midler i let omsættelige (likvide), kortfristede og rentebærende værdipapirer, fx kortfristede statsobligationer, samlet betegnet pengemarkedsinstrumenter, eller indskud i kreditinstitutter.

Pengemarkedsforeninger er i dag reguleret efter enten UCITS-direktivet (vedr. kollektive investeringer i værdipapirer) og FAIF-direktivet (vedr. forvaltere af alternative investeringsfonde). Dette vil de fortsat være, når forslaget er vedtaget, men suppleret af forordningen om pengemarkedsforeninger.

Pengemarkedsforeninger anvendes hovedsageligt af selskaber, der ønsker at investere deres overskydende likviditet med en kort tidshorizont, f.eks. indtil en større udgift, fx løn til medarbejderne, forfalder til betaling.¹⁴ Investorer modtager et værdipapir i form af et investeringsbevis for deres placering af midler i en forening. Da investeringen i en pengemarkedsforening er relativt værdistabil, forrentes løbende, og investorerne har umiddelbar adgang til at indløse den (dvs. investeringen har en høj likviditet), benyttes investeringer i pengemarkedsforeninger ofte som et alternativ til fx bankindskud.

De europæiske pengemarkedsforeninger har hovedsageligt hjemsted i nogle få EU-lande. Således udgør Frankrig, Irland og Luxembourg over 95 pct. af markedet. Der er i øjeblikket ingen danske pengemarkedsforeninger.

Forslaget er fremsat i lyset af diskussionen om regulering af den såkaldte skyggebanksektor, som ved siden af den almindelige banksektor yder kreditformidling uden at være underlagt samme krav til fx kapital, likviditet og investorbeskyttelse. Pengemarkedsforeninger betegnes typisk som skyggebankenheder.

Den finansielle krise understregede en række svagheder ved pengemarkedsforeningerne, der indebar, at de i perioder med stor uro på markeder ikke kunne opfylde deres forpligtelser over for investorerne. Grundet fald i værdien på pengemarkedsforeningernes investeringer kunne de i perioder ikke øjeblikkeligt og fuldt ud tilbagebetale alle de investorer, der ønskede at indløse deres andele.

Det var med til at forværre adgangen til kortvarig finansiering i EU og førte i nogle tilfælde til såkaldte ”investorstormløb”, hvor mange investorer forsøgte at indløse deres andele i foreningerne samtidigt.

Forslaget er fremsat med hjemmel i artikel 114 i Traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF). Forslaget behandles efter den almindelige lovgivningsprocedure, hvorefter Rådet og Europa-Parlamentet træffer beslutning i fællesskab. Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal.

¹⁴ Det er typisk ikke almindelige detailinvestorer, som investerer i pengemarkedsforeninger.

3. Formål og indhold

Forslaget har som formål at gøre pengemarkedsforeningerne mere robuste i perioder med finansiell usikkerhed, hvilket ifølge Kommissionen vil være til fordel for foreningernes investorer og det indre marked for kortsigtet finansiering i EU. Foreningerne gøres bl.a. mere robuste ved harmonisering og skærpelse af produkt- og likviditetskravene til pengemarkedsforeninger.

Det seneste kompromisforslag fra det hollandske formandskab (herefter 'kompromisforslaget') fra maj 2016 indeholder en række ændringer i forhold til Kommissionens forslag, men sigter grundlæggende på at opnå det samme formål gennem anvendelse af andre tiltag.

Typer af pengemarkedsforeninger

Forslaget sondrer dels mellem foreninger struktureret som pengemarkedsforeninger med kort løbetid og dels standardpengemarkedsforeninger. Forskellen ligger i kravene til sammensætningen af foreningernes portefølje og løbetiden på de instrumenter, foreningerne kan investere i (deres aktiver).

Pengemarkedsforeninger med kort løbetid investerer i pengemarkedsinstrumenter med en nærmere bestemt kort løbetid. Standardpengemarkedsforeninger kan investere i instrumenter med en længere løbetid end pengemarkedsforeninger med kort løbetid, dog fortsat begrænset til kortfristede rentebærende værdipapirer, som f.eks. kortfristede virksomhedsobligationer eller F-1 realkreditobligationer.

Herudover sondres der mellem typer af pengemarkedsforeninger ud fra, hvordan foreningernes såkaldte nettoaktivværdi (NAV) opgøres, dvs. værdien af foreningens aktiver fratrukket passiver værdiansat i henhold til en af tre modeller beskrevet nedenfor.

En pengemarkedsforenings NAV kan som udgangspunkt enten være konstrueret som konstant eller variabel. En forening med *konstant NAV* ('Konstant NAV pengemarkedsforeninger') er den mest solide og stabile pengemarkedsforening. Denne type forening investerer så sikkert, at investorerne i udgangspunktet altid skal kunne indløse deres andel af foreningen til den værdi, de har investeret, uanset hvordan værdien af foreningens portefølje ser ud. Dvs. indløsning kan som udgangspunkt mindst ske til den værdi (der ses her bort fra et evt. afkast), beviset lyder på. Med andre ord vil en investering på 100 kr. i udgangspunktet (som minimum) resultere i udbetaling af 100 kr. ved indløsning. Hvis midlerne overstiger den konstante NAV, dvs. der er et positivt afkast, hvilket typisk vil være tilfældet, vil midlerne enten blive udloddet til investorerne, eller investorerne vil blive tilskrevet en forholdsmæssig andel af denne stigning i form af flere andele. Det vil typisk i perioder med stor uro på finansmarkederne dog ikke være muligt for foreningen at efterleve dette princip.

Investeringer i en pengemarkedsforening med *variabel NAV* ('Variabelt NAV pengemarkedsforeninger') er en smule mere risikable end i en forening med kon-

stant NAV, da værdien af foreningen og dermed investeringsandele stiger og falder i takt med værdien af dens portefølje. Det betyder, at investorer i sådan en type forening, afhængig af indløsningstidspunktet, kan risikere at værdien af deres andel er mindre værd end det oprindelige indskud. Det afhænger således af værdien på indløsningstidspunktet, hvilken værdi andelen har for investorerne. Denne type forening svarer til investeringsforeninger, bortset fra, at den kun investerer i korte, rentebærende værdipapirer, eller indskud.

Kompromisforslaget indfører en ny type NAV pengemarkedsforening, der ligger i spændet mellem foreninger med henholdsvis konstant og variabel NAV. Den nye foreningstype kaldes Lav Volatilitet NAV pengemarkedsforeninger. Lav Volatilitet NAV pengemarkedsforeninger vil kunne tilbyde stort set samme likviditet ved indløsning som en Konstant NAV pengemarkedsforening, da det vil være muligt at tilbyde indløsning af investorernes andele til værdien ved indbetaling, så længe denne værdi forbliver inden for en begrænset afvigelse fra markedsværdien af porteføljen. Er dette ikke tilfældet, vil indløsning skulle ske til markedsværdi, som det er tilfældet for Variabelt NAV pengemarkedsforeninger.

Kompromisforslaget opererer således hvad angår NAV med tre typer af pengemarkedsforeninger: Konstant NAV, Lav Volatilitet NAV og Variabel NAV. Krav til disse pengemarkedsforeningstyper er beskrevet nedenfor.

Krav til pengemarkedsforeninger

Kommissionens forslag indeholder krav om, at Konstant NAV pengemarkedsforeninger skal opretholde en kontantbuffer på 3 pct. af de samlede aktiver. Bufferen skal kunne bruges til at dække indløsningskrav fra investorerne til enhver tid og bidrage til at sikre, at investorerne kan indløse deres andele til værdien ved indbetaling. Kontantbufferen ville endvidere indebære, at en pengemarkedsforening ikke vil kunne investere midlerne i andre aktiver, som potentielt kunne give et højere afkast.

Bufferkravet var en af de centrale knaster, som var med til at sætte forhandlingerne af forslaget i bero. Kompromisteksten indeholder ikke dette krav, bl.a. fordi det blev vurderet uforeneligt med foreningernes forretningsmodel. I stedet er der indført en række andre foranstaltninger, som skal begrænse risikotagning og spredning af risikoen til det øvrige finansielle system.

Konstant NAV pengemarkedsforeninger begrænses ifølge kompromisforslaget til kun at kunne investere i instrumenter, der er udstedt af eller garanteret af f.eks. en stat eller centralbank, fx kortfristede statsobligationer, eller i kontanter, og dermed i stor udstrækning være sikret mod kursfald mv.¹⁵

¹⁵ Dog drøftes muligheden for at lægges op en undtagelse for pengemarkedsforeninger, der er udelukkende rettet mod detailinvestorer udenfor EU, idet disse udgør et stort markedssegment for visse lande og fortsættelsen af forretningsmodellen ikke vil være til skade for investorbeskyttelse eller skabe uens markedsvilkår indenfor EU.

Kompromisforslaget indebærer, at der for de nye Lav Volatilitet NAV pengemarkedsforeninger stilles krav til likviditet og løbetid af aktiverne, som er strengere end dem som stilles for Variabelt NAV pengemarkedsforeninger. Det skyldes, at Lav Volatilitet NAV pengemarkedsforeninger for at kunne leve op til målet om at holde værdien af investeringsandelene stabil, vil skulle investere, så der er minimale risici for, at foreningens aktiver taber i værdi.

Pengemarkedsforeningers investeringer

Kompromisforslaget fastholder i vidt omfang Kommissionens forslag i forhold til rammerne for hvilke aktiver, en pengemarkedsforening må investere i.

I modsætning til Kommissionens forslag tillader kompromisforslaget inden for fastlagte rammer pengemarkedsforeninger at investere i andre pengemarkedsforeninger. Til gengæld stilles krav mhp. at begrænse koncentrationen af investeringerne, således at konsekvenserne mindskes, hvis en enkelt forening, der er blevet investeret i, kommer i problemer.

I lighed med Kommissionens forslag foreskriver kompromisforslaget, at en pengemarkedsforening inden for fastlagte rammer skal sprede sine investeringer, dvs. have en diversificeret portefølje, samt investere i aktiver med helt kort løbetid (fx stilles der krav om en vis mængde aktiver med løbetid op til en uge).

Kompromisforslaget indeholder i modsætning til Kommissionens forslag mulighed for, at pengemarkedsforeninger kan investere op til 10 pct. af deres aktiver (mod 5 pct. som foreslået af Kommissionen) i særligt dækkede obligationer, særligt dækkede realkreditobligationer, realkreditobligationer eller obligationer, der er udstedt af kreditinstitutter i EU fra samme udsteder.

Grænsen på de 10 pct. er lavere end i UCITS-direktivet, der giver EU-landene mulighed for at tillade, at op til 25 pct. af en kollektiv investeringsforenings aktiver kan placeres i sådanne obligationer (en mulighed som benyttes i Danmark).

Summen af sådanne investeringer må ikke overstige 40 pct. af pengemarkedsforeningens samlede aktiver. I UCITS-direktivet kan hvert EU-land tillade, at summen af sådanne investeringer må være op til 80 pct. af foreningens aktiver.

I kompromisforslaget gives der desuden mulighed for, at pengemarkedsforeninger kan investere op til 20 pct. af deres aktiver i særligt dækkede obligationer, særligt dækkede realkreditobligationer, realkreditobligationer eller obligationer, der i henhold til Kommissionens delegerede retsakt om likviditetsdækningskrav (LCR) for kreditinstitutter, vurderes at være af den højeste kvalitet (hvilket er tilfældet for langt hovedparten af danske realkreditobligationer).¹⁶ Summen af sådanne investeringer må ikke overstige 60 pct. af pengemarkedsforeningens samlede aktiver.

¹⁶ For nærmere herom henvises til notat fra til Folketingets Europaudvalg af 29. oktober 2014: <http://www.ft.dk/samling/20141/almdel/euu/bilag/76/1417548.pdf>

Det bemærkes, at denne del af forslaget fortsat drøftes.

Tabel 1 nedenfor opsummerer de særlige krav der ifølge kompromisforslaget vil gælde for de forskellige typer af pengemarkedsforeninger ud fra opgørelse af nettoaktivværdi (NAV) samt foreningens investeringshorisont.

Kreditvurderinger

Forslaget fastlægger bestemmelser vedr. (eksterne) kreditvurderinger af pengemarkedsforeninger. Kommissionen lægger i sit forslag op til et forbud mod, at en forvalter eller forening må anmode et kreditvurderingsbureau om en kreditvurdering af foreningen selv eller finansiere en sådan. Dette har til formål at begrænse afhængigheden af eksterne kreditvurderinger, især i krisesituationer hvor en nedgradering vil kunne bidrage til at starte et såkaldt investorstormløb.

I kompromisforslaget ændres dette forbud, således at det er muligt for pengemarkedsforeningerne at anmode om eller betale for en kreditvurdering fra et kreditvurderingsbureau mod at oplyse om dette forhold. Baggrunden herfor er, at flere lande, herunder Danmark, har været bekymret for mindre investorer, som kan have fordel af at støtte sig til en vurdering fra et kreditvurderingsbureau.

Forslaget fastlægger derudover bestemmelser vedr. pengemarkedsforeningers (interne) kreditvurdering af de aktiver, de investerer i. Kommissionens forslag stiller således konkrete krav til pengemarkedsforeningers interne vurdering af kreditkvaliteten af pengemarkedsinstrumenter og proceduren herfor. Dette har bl.a. til formål at sikre mere ensartet vurdering af kreditkvaliteten af foreningens potentielle investeringer på tværs af EU.

Kompromisforslaget afviger herfra, idet der ikke stilles sådanne konkrete krav til den interne vurdering, men i stedet foreskrives hvilke principper, pengemarkedsforeningernes procedure for vurdering af aktiver og udstedere skal overholde. Den skal bl.a. baseres på principper for kvantificering af kreditkvalitet under hensyn til instrumentets udsteder og selve instrumentets karakteristika og årlige interne rapporteringer og revurderinger.

Denne del af kompromisforslaget drøftes ligeledes fortsat, idet der fra flere landes side ønskes en højere grad af hensyntagen til særligt de mindre foreninger, herunder idet de ikke nødvendigvis har ressourcer til at kreditvurdere alle udstedere og instrumenter selv.

Ekstern støtte til pengemarkedsforeninger

Pengemarkedsforeninger er typisk forbundne med en ”sponsor”, fx et kreditinstitut, der historisk set ofte har valgt at forpligte sig til at stille garanti for, at investorer i en given forening kunne indløse deres andele til værdien ved indbetaling, i tilfælde af at markedsværdien lå under denne.

Kommissionens forslag indeholder regler om begrænsning af sådan ekstern støtte for at fjerne usikkerheden om, hvorvidt en pengemarkedsforening har adgang til støtte fra sin sponsor og minimere risikoen for, at en forenings problemer spredt sig til andre dele af det finansielle system via det kreditinstitut, der har ageret sponsor. Kommissionen lægger således op til, at det ikke er muligt at modtage støtte i andet end helt ekstraordinære tilfælde. Dette krav er skærpet i kompromisforslaget, hvor ekstern støtte helt forbydes.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet er medlovgiver om forslaget. Europa-Parlamentet vedtog den 29. april 2015 ændringsforslag til Kommissionens forslag på baggrund af udkast fra Økonomi- og Valutaudvalget (ECON). Europa-Parlamentet har dog ikke afsluttet sin førstebehandling af forslaget, men sendt forslaget tilbage til ECON med henblik på at indlede forhandlingerne med Rådet.

Europa-Parlamentet foreslår flere andre nye typer af pengemarkedsforeninger. Udover Lav Volatilitet NAV pengemarkedsforeninger, som Europa-Parlamentet også foreslår som ny type af pengemarkedsforening, drejer det sig om en type af Konstant NAV pengemarkedsforening, der primært investerer i offentlig gæld, og en anden type af Konstant NAV pengemarkedsforening, som kun velgørende organisationer, non-profit organisationer, offentlige myndigheder og offentlige fonde må tegne andele i.

Europa-Parlamentet foreslår detaljerede regler for interne vurderingsprocedurer med henblik på at fastlægge de ugentlige likviditetstærskler samt kreditvurdering af de instrumenter, som foreningerne kan investere i, herunder krav om reevaluering hver sjette måned. Der lægges desuden op til, at en pengemarkedsforening kan anmode et kreditvurderingsbureau om en kreditvurdering af foreningen selv, eller finansiere en sådan, såfremt det sker i henhold til forordning 2013/426/EU om kreditvurderingsinstitutter (CRA III).¹⁷

I forhold til diversificeringsreglerne lægger Europa-Parlamentet alene op til mindre justeringer af Kommissionens forslag.

5. Nærhedsprincippet

Regeringen vurderer, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet, da formålet er at øge det indre markeds robusthed og øge gennemsigtigheden af pengemarkedsforeningers produkter på tværs af EU-landene samt sikre foreningernes rolle som finansieringsværktøj på nationalt og europæisk plan.

Det er regeringens vurdering, at det ikke er muligt at opnå dette alene gennem national regulering, eftersom nationale tiltag alene ville dække en mindre del af markedet.

¹⁷ CRA III sigter på at mindske mekanisk afhængighed hos finansielle virksomheder såsom pengemarkedsforeninger af eksterne kreditvurderinger fra kreditvurderingsbureauer og fremme virksomhedernes egne interne kreditvurderinger.

Ovenstående vurdering understøttes af, at der med forslaget sikres ensrettede produktregler for pengemarkedsforeningerne, således at investeringsprodukter, der markedsføres på tværs af EU som enten standardpengemarkedsforeninger eller pengemarkedsforeninger med kort løbetid, har samme produktprofil.

6. Gældende dansk ret

Pengemarkedsforeninger eller forvaltere af pengemarkedsforeninger er i gældende dansk ret reguleret enten ved lov om investeringsforeninger m.v. (LIF) eller ved lov om forvaltere af alternative investeringsfonde m.v. (FAIF-loven). Denne lovgivning er baseret på indholdet i UCITS-direktivet og FAIF-direktivet.

Forslaget er fremsat som forordning, som vil have direkte virkning i dansk ret uden lovgivningsmæssig gennemførelse.

Forordningen vil udgøre et supplement til produktreglerne (altså regler for hvilke produkter, foreningerne må investere i) i LIF. FAIF-loven indeholder ikke produktregler, men udelukkende regler for hvilke pligter, der påhviler forvalteren. Forordningen vil således være et supplement til disse regler, fordi forvaltere vil blive forpligtet til at skulle sikre overholdelse af bl.a. forordningens produktregler, når en alternativ investeringsforening godkendes som en pengemarkedsforening.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Forordninger skal efter EU-retten ikke implementeres i national lovgivning og er umiddelbart gældende i dansk ret.

Forslaget vil dog føre til enkelte mindre tilpasninger af LIF samt bekendtgørelse om investerbare værdipapirer og pengemarkedsinstrumenter for investeringsforeninger. Disse ændringer består i at fjerne bestemmelser, som vedrører elementer, der fremover vil være reguleret ved en separat forordning, og kan således ikke være reguleret ved nationale bestemmelser, som f.eks. krav til portefølje og diversifikation af investeringerne.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget har ingen direkte statsfinansielle konsekvenser, og forslaget medfører ingen nævneværdige nye tilsynsopgaver.

Forslaget kan forventes at have positive samfundsøkonomiske konsekvenser i EU-landene, da det vil bidrage til et mere gennemsigtigt og stabilt investeringsmiljø i EU, hvilket vil bidrage til at øge den finansielle stabilitet, således at virkningerne af en potentiel krise begrænses.

For Danmark vurderes de samfundsøkonomiske konsekvenser af forslaget umiddelbart at være begrænsede. Danmark har således i øjeblikket ingen pengemarkedsforeninger, om end forslaget potentielt kan have en afledt positiv effekt på

efterspørgslen efter danske realkredit- og statsobligationer (se nedenfor), ligesom forslaget kan have positive konsekvenser for danske investorer, som investerer i udenlandske pengemarkedsforeninger.

Endvidere kan diversificeringsreglerne potentielt have positiv effekt på efterspørgslen efter danske realkreditobligationer og korte statspapirer, da pengemarkedsforeningerne i medfør heraf kan have behov for at øge graden af diversificering i deres porteføljer. Dette kan bidrage til en øget efterspørgsel efter instrumenter, som vurderes at være særligt sikre.

Fravigelse som i kompromisforslaget fra den generelle begrænsning på investering i instrumenter fra samme udsteder fsva. særligt dækkede obligationer, særligt dækkede realkreditobligationer og realkreditobligationer vil yderligere kunne bidrage hertil. Pengemarkedsforeninger fra andre EU-lande vurderes umiddelbart aktuelt at holde en begrænset mængde af danske realkreditobligationer, dog synes der at være en stigning i udenlandske ejerandele over de senere år.

Forslaget medfører begrænsede administrative konsekvenser for erhvervslivet, da reglerne i vid udstrækning er et supplement til de gældende regler for pengemarkedsforeninger. Endvidere bemærkes det, at der i øjeblikket ikke er nogen pengemarkedsforeninger i Danmark.

8. Høringer

Forordningsforslaget var i høring i EU-Specialudvalget for den finansielle sektor med frist til den 26. september 2013. For en gennemgang af høringssvarene henvises til grund- og nærhedsnotat af 8. januar 2014.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der har tidligere været generel modstand mod visse elementer i Kommissionens forslag blandt en række EU-lande, herunder de lande, hvor størstedelen af pengemarkedsforeningerne er hjemmehørende. Det gælder særligt behandlingen af pengemarkedsforeninger med en konstant NAV (herunder især Kommissionens forslag om en kontantbuffer på mindst 3 pct. af foreningens aktiver), hvorfor drøftelserne af forslaget har været i bero i en længere periode (siden udgangen af 2014) frem til det seneste kompromisforslag fra det nuværende hollandske formandskab fra 5. maj 2016.

Det vurderes, at den grundlæggende modstand mod forslaget er fjernet med kompromisforslaget, og der forventes at være bred opbakning til formandsskabets kompromisforslag, idet der dog fortsat er enkelte elementer, hvor det fortsat udestår at finde konkrete løsninger, jf. ovenfor. Disse ændringer ventes dog ikke at medføre grundlæggende ændringer i forhold til det foreliggende kompromisforslag.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen er positiv overfor, at forslaget sigter mod at begrænse den systemiske risiko, pengemarkedsforeninger kan medføre. Regeringen vurderer, at forslaget vil

bidrage til at gøre pengemarkedsforeninger mere robuste og dermed begrænse virkningerne af uro på finansmarkederne og de heraf afledte virkninger for det finansielle system generelt.

Regeringen finder det positivt, at der med forslaget indføres et fælles regelsæt vedr. pengemarkedsforeninger. Dette vil øge gennemsigtigheden for de investorer, der benytter disse foreninger til opsparing og styrke pengemarkedets rolle som finansieringskilde for den offentlige sektor, finansielle institutioner og virksomheder i EU.

Regeringen støtter generelt formandskabets kompromisforslag til forordning om pengemarkedsforeninger, der generelt vurderes at forbedre Kommissionens forslag. Det er positivt, at kompromisforslaget begrænser den systemiske risiko, som forholdet mellem pengemarkedsforeningerne og andre europæiske finansielle institutioner (såkaldte sponsorer) kan medføre ved helt at forbyde ekstern støtte fra disse. Dette kan være med til at sikre, at problemer i pengemarkedsforeninger ikke spredes til resten af det finansielle system og således yderligere begrænse virkningerne af en potentiel ny krise.

Regeringen finder det desuden positivt, at kompromisforslaget indeholder en undtagelse fra kravene til diversificering for særligt dækkede obligationer, særligt dækkede realkreditobligationer og realkreditobligationer, således at pengemarkedsforeninger kan placere 10 pct. af foreningens aktiver i sådanne obligationer og 20 pct. hvis disse er af særdeles høj kvalitet, som det er tilfældet for langt størstedelen af danske realkreditobligationer, udstedt af samme udsteder, mod 5 pct. i forslaget fra Kommissionen. Regeringen vil arbejde for, at denne positive behandling af realkreditobligationer fastholdes.

Regeringen støtter, at kravet om, at en pengemarkedsforening eller en forvalter af en pengemarkedsforening ikke må anmode om eller betale for en kreditvurdering af pengemarkedsforeningen fra et kreditvurderingsbureau, er udgået i kompromisforslaget, da dette ville skabe en utilsigtet ulighed mellem investorerne. Mindre professionelle investorer og detailinvestorer vil ikke have ressourcerne til egenhændigt at foretage kreditvurdering af de enkelte foreninger, hvorfor deres investeringsbeslutning vil blive truffet på et ringere grundlag end for investorer med de fornødne ressourcer.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Kompromisforslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg. Grund- og nærhedsnotat om Kommissionens forslag er tidligere sendt til Folketingets Europaudvalg den 8. januar 2014.

Bilag 1: Uddybende baggrund og indhold

Baggrund

I dag er pengemarkedsforeninger reguleret enten igennem direktiv 2009/65/EF om samordning af love og administrative bestemmelser om visse institutter for kollektive investeringer i værdipapirer (UCITS-direktivet, som vedrører ca. 80 pct. af reguleringen af pengemarkedsforeningerne), eller direktiv 2011/61/EU om forvaltere af alternative investeringsfonde (FAIF-direktivet, som vedrører de resterende ca. 20 pct. af reguleringen). Disse direktiver udgør i dag de retlige rammer for oprettelse, forvaltning og markedsføring af pengemarkedsforeninger i EU.

De to direktiver indebærer dog, som den øvrige regulering af skyggebankssektoren, en anden og på nogle områder mere lempelig regulering end den europæiske regulering af banksektoren og vurderes derfor af Kommissionen ikke på tilstrækkelig vis at adressere de risici, som pengemarkedsforeningerne reelt udgør for det finansielle system. Forordningen om pengemarkedsforeninger er således et supplement til henholdsvis UCITS-direktivet og FAIF-direktivet, der også fortsat vil gælde for pengemarkedsforeningerne.

Reguleringen af skyggebankssektoren er – ligesom reguleringen af almindelige kreditinstitutter – skærpet siden krisen. Det er fx sket med UCITS- og FAIF-direktivet og med forordning vedr. rapportering og gennemsigtighed for værdipapir-finansieringstransaktioner (SFT). Kommissionen offentliggjorde samtidig med forordningsforslaget en meddelelse om håndtering af nye kilder til risici i den finansielle sektor.¹⁸ Heraf fremgår, at der på grund af skyggebankssektorens størrelse og tætte forbindelser til de almindelige kreditinstitutter ifølge Kommissionen er behov for at introducere klare regler, som kan skabe gennemsigtighed og øget stabilitet. Pengemarkedsforeninger fremhæves her som et eksempel på en skyggebanksenhed.

Den finansielle krise viste en række svagheder ved pengemarkedsforeningerne, der indebar, at de i perioder med stor uro på markeder ikke kunne opfylde deres likviditetsforpligtelser over for investorerne. Dette bidrog til at øge de systemiske risici og var dermed med til at forværre krisen.

Den systemiske effekt skyldtes ikke mindst, at mange pengemarkedsforeninger har en tæt relation til andre europæiske finansielle virksomheder, fx kreditinstitutter, der blandt andet fungerer som såkaldte sponsorer ved at være forpligtede til at yde økonomisk støtte til eller garantere udbetalinger fra foreningerne, hvis de kommer i økonomiske udfordringer.¹⁹

¹⁸ Meddelelse fra Kommissionen til Rådet og Europa-Parlamentet: Skyggebanks – Hvordan tackles nye kilder til risici i den finansielle sektor (KOM (2013) 614) offentliggjort 4. september 2013.

¹⁹ Det bemærkes, at den systemiske effekt i et vist omfang allerede vil være adresseret, hvis kapitalkravet forbundet med en banks forpligtelse over en pengemarkedsforening afspejler risikoen for banken ved sin forpligtelse.

Typer af pengemarkedsforeninger

Pengemarkedsforeninger med kort løbetid investerer i pengemarkedsinstrumenter med en kort løbetid. Der gælder krav om, at pengemarkedsforeningers investeringsportefølje skal have en gennemsnitlig renteløbetid på højst 60 dage og en gennemsnitlig restlevetid på højst 120 dage.

Den gennemsnitlige renteløbetid på tværs af alle aktiver er udtryk for, hvor lang en periode renten på aktiverne i gennemsnit er lagt fast. Den gennemsnitlige renteløbetid siger noget om følsomheden af værdien af en pengemarkedsforenings aktiver over for ændringer i renten. Højere renteløbetid indebærer større følsomhed over for ændringer i renteniveauet, fordi en ændring i renten i så fald giver anledning til en større påvirkning af værdien af aktiverne. Den gennemsnitlige restlevetid siger noget om, hvor langt ude i fremtiden renter og afdrag på et aktiv i gennemsnit tilbagebetales til långiver. Jo længere ude i fremtiden rente og afdrag tilbagebetales, jo længere er den gennemsnitlige restlevetid, og jo større er kreditrisikoen for pengemarkedsforeningen alt andet lige.

Standardpengemarkedsforeninger kan investere i instrumenter med en længere løbetid, dog fortsat begrænset til kortfristede rentebærende papirer. Kravene til porteføljens gennemsnitlige renteløbetid og restlevetid for en standardpengemarkedsforening er henholdsvis højst 6 og 12 måneder.

Med kompromisforslaget er der indført en ny type forening ved navn Lav Volatilitet NAV pengemarkedsforeninger, som vil kunne tilbyde samme likviditet som en Konstant NAV pengemarkedsforening, da det vil være muligt at tilbyde indløsning af investorenes andele til værdien ved indbetaling, så længe denne værdi forbliver indenfor en afvigelse på 0,2 pct. fra markedsværdien af porteføljen (afviger den med mere end 0,2 pct. skal indløsning ske til markedsværdi, som det er tilfældet for pengemarkedsforeninger med variabelt NAV).

Dette kan illustreres med et eksempel. En investor køber en investeringsandel i en pengemarkedsforening for 100 kr. Foreningen investerer disse 100 kr. i en portefølje af aktiver. Så længe porteføljens markedsværdi ligger mellem 99,8 kr. og 100 kr., vil investoren ved indløsning få udbetalt 100 kr. Falder værdien af porteføljen til under 99,8 kr., vil investoren ved indløsning kun få udbetalt markedsværdien. Såfremt markedsværdien er mellem 100 og 100,2 kr., vil investor ligeledes få udbetalt 100 kr. Ved en værdi over 100,2 kr. vil investor få udbetalt markedsværdien.

Der indføres et forbud imod, at en standard pengemarkedsforening må være konstrueret som andet end en Variabel NAV pengemarkedsforening.

Krav til pengemarkedsforeninger

En pengemarkedsforening skal iht. forslaget søge om og opnå tilladelse til at agere som pengemarkedsforening for at anvende denne betegnelse. Forslaget til forordning indebærer visse skærper i forhold til UCITS- og FAIF-direktivet, navnlig krav til øget likviditet af investeringsporteføljen (dvs. de aktiver, som pengemar-

kedsforeningerne investerer i). Dette er tilfældet såvel i Kommissionens forslag som i kompromisforslaget.

Kommissionens forslag om en kontantbuffer på 3 pct. af de samlede aktiver, som foreningen forvalter, er udgået i kompromisforslaget. I stedet er der i kompromisforslaget indført en række andre foranstaltninger. Der er bl.a. indført en ny type forening (Lav Volatilitet NAV), generelt strengere krav til porteføljesammensætningen for alle typer pengemarkedsforeninger samt tiltag til at modvirke investorstormløb.

Værdiansættelse og indløsning

Udgangspunktet i Kommissionens forslag for værdiansættelse af pengemarkedsforeningers aktiver og indløsning af andele er, at dette er baseret på markedsværdien af aktiverne. Dette fastholdes i kompromisforslaget fsva. Variabel NAV pengemarkedsforeninger. Derimod skal såvel Konstant NAV og Lav Volatilitet NAV pengemarkedsforeninger efter kompromisforslaget værdiansætte deres aktiver efter den såkaldte 'amortiserede metode'. Denne metode indebærer, at aktiverne værdiansættes efter en beregning af værdien ved erhvervelsen fratrukket fradrag og afdrag. Dermed udliges udsving i aktivernes og passivernes værdi over tid, da aktiverne under den amortiserede metode vil svare til værdien af passiverne. Metoden må dog kun anvendes af en Lav Volatilitet NAV pengemarkedsforening, såfremt værdiansættelsen ikke afviger mere end 0,1 pct. fra markedsværdien.

Pengemarkedsforeningers investeringer

Kompromisforslaget er tilpasses forslaget til forordning om simple, gennemsigtige og standardiserede sekuritiseringer (STS sekuritiseringer), således at pengemarkedsforeninger kan investere i denne type af sekuritiseringer, inden for de rammer, som fastlægges i kompromisforslaget. Der pågår fortsat drøftelser herom, bl.a. under hensyntagen til, at forhandlingerne med Europa-Parlamentet om STS-forslaget endnu ikke er påbegyndt. Der blev opnået enighed i Rådet på forslaget i december 2015.

I modsætning til Kommissionens forslag tillader kompromisforslaget pengemarkedsforeninger at investere i andre pengemarkedsforeninger. Konkret stilles krav om, at investeringer i den samme pengemarkedsforening, og summen af investeringer i pengemarkedsforeninger generelt, ikke overstiger henholdsvis 5 pct. og 30 pct. af den enkelte pengemarkedsforenings aktiver.

En pengemarkedsforening må som udgangspunkt højst placere 5 pct. af foreningens aktiver i f.eks. pengemarkedsinstrumenter fra samme udsteder, eller op til 10 pct. af sine indskud hos det samme kreditinstitut. Variabel NAV pengemarkedsforeninger må dog investere op til 10 pct. af aktiverne i pengemarkedsinstrumenter fra samme udsteder.

Såfremt Variabel NAV pengemarkedsforeninger investerer mere end 5 pct. (og maks. 10 pct.) i instrumenter fra én udsteder, må summen af alle investeringer, der hver især udgør mellem 5 pct. og 10 pct., ikke overstige 40 pct. af pengemarkedsforeningens samlede aktiver.

Den kompetente myndighed (i Danmark Finanstilsynet) kan under visse betingelser tillade, at en pengemarkedsforenings investeringer i pengemarkedsinstrumenter udstedt eller garanteret af f.eks. en statslig myndighed eller centralbank udgør op til 100 pct. af foreningens aktiver. Kompromisforslaget fastholder på dette punkt generelt Kommissionens forslag.

Porteføljebestemmelser

Kompromisforslaget fastholder i stort omfang Kommissionens forslag fsva. regler for porteføljer. Det foreskriver fx, at alle pengemarkedsforeninger (både standardpengemarkedsforeninger og pengemarkedsforeninger med kort løbetid) skal konstruere deres porteføljer således, at mindst 10 pct. af aktiverne er placeret i aktiver med løbetid på op til en dag, og mindst 20 pct. af aktiverne er placeret i aktiver med en løbetid på op til en uge.

Kompromisforslaget supplerer det oprindelige forslag med en forpligtelse for foreningerne til at reagere med henblik på at bringe porteføljen indenfor tærsklerne igen, såfremt nogen af tærsklerne overskrides.

Kompromisforslaget indfører et særligt krav til Konstant NAV og Lav Volatilitet NAV pengemarkedsforeninger, hvorefter mindst 30 pct. af foreningens aktiver skal bestå af aktiver med løbetid på op til en uge. Såfremt denne tærskel ikke overholdes, vil forvalteren skulle underrette bestyrelsen, som skal *overveje* at benytte et af følgende tiltag for at håndtere problemet:

- Gebyr på indløsning på op til 2 pct.,
- Indløsningsbegrænsning på maksimalt 10 pct. af pengemarkedsforeningens aktier eller andele i en periode på op til 15 dage,
- Suspension af indløsning i op til 15 dage.

Såfremt andelen af aktiver med løbetid på op til en uge falder til under 10 pct. af foreningens aktiver, *skal* bestyrelsen indføre et vist gebyr på indløsning eller en suspension af indløsning på op til 15 dage.

Derudover foreskriver kompromisforslaget, at en Lav Volatilitet NAV eller Konstant NAV pengemarkedsforening automatisk ophører med at være en af disse typer af foreninger, hvis den i en periode på 90 dage har suspenderet indløsning i mere end 15 dage. Dvs. at foreningen vil miste retten til at betegne sig som sådanne typer pengemarkedsforeninger, hvilket må antages at tilskynde investorer, som lægger vægt herpå, til at flytte deres investeringer i foreningen væk til andre foreninger, der fortsat opfylder kravet.

'Kend-din-kunde'-politik

Kommissionens forslag indeholder en række krav til, hvilke informationer foreningerne skal have om deres investorer med henblik på at kunne forudse deres behov og adfærd. Foreningerne skal bl.a. kunne identificere mønstre i visse investorers kontantbehov, forskelligheder i deres kompleksitet og risikoaversion, samt indbyrdes relationer investorerne imellem. Foreningerne skal for så vidt også sikre, at foreningen som følge af investorers behov ikke havner i en situation, hvor der skal ske meget store indløsninger, der som konsekvens kunne medføre, at foreningens beholdning af instrumenter bliver illikvid. Kompromisforslaget fastholder i vidt omfang disse krav.

Tabel 1

Særlige krav til forskellige typer af pengemarkedsforeninger ud fra opgørelse af nettoaktivværdi (NAV) samt investeringshorisont (derudover gælder generelle krav, som er ens på tværs af pengemarkedsforeningstyper)

Nettoaktivværdi (NAV)	Konstant NAV	Lav-volatilitet NAV (ny ift. Kommissionens forslag)	Variabel NAV
Investeringshorisont	<p><u>Formandskabets kompromisforslag:</u></p> <p>Kontantbuffer Ikke krav om en kontantbuffer.</p> <p>Krav til investeringshorisont: Gennemsnitlig renteløbetid på max 60 dage. Mindst 10 pct. af aktiver med løbetid op til en dag, mindst 30 pct. op til en uge.</p> <p>Investerbare aktiver: Må kun investere i sikre og likvide værdipapirer, såsom visse obligationer, indskud i kreditinstitutter samt visse andre aktiver. Må fx ikke investere i aktier eller råvarer.</p>	<p><u>Formandskabets kompromisforslag:</u></p> <p>Kontantbuffer Ikke krav om en kontantbuffer.</p> <p>Krav til investeringshorisont: Gennemsnitlig renteløbetid på max 60 dage. Gennemsnitlig restløbetid på max 120 dage. Mindst 10 pct. af aktiver med løbetid op til en dag, mindst 20 pct. op til en uge.</p> <p>Investerbare aktiver: Må kun investere i sikre og likvide værdipapirer, såsom visse obligationer, indskud i kreditinstitutter samt visse andre aktiver. Må fx ikke investere i aktier eller råvarer.</p>	
Kort-løbetid forening	<p><u>Formandskabets kompromisforslag:</u></p> <p>Kontantbuffer Kommissionen foreslår en kontantbuffer på 3 pct. af de samlede aktiver. Dette krav er udgået i kompromisforslaget.</p> <p>Krav til investeringshorisont: Gennemsnitlig renteløbetid på max 60 dage. Gennemsnitlig restløbetid på max 120 dage. Mindst 10 pct. af aktiver med løbetid op til en dag, mindst 30 pct. op til en uge.</p> <p>Investerbare aktiver: Kompromisforslaget præciserer, at foreningerne kun må investere i instrumenter der er udstedt af eller garanteret af et EU-land, eller i kontanter. Dette er en indskrænkning sammenlignet med Kommissionens forslag.</p> <p>Krav til diversificering: Max 30 pct. af aktiverne må investeres i samme udstedelse.</p> <p>Værdiansættelse: Aktiverne værdiansættes ifølge kompromisforslaget ved den såkaldte 'amortiserede metode'.</p> <p>Indløsning: Investorer kan indløse deres andele til værdien ved indbetaling.</p>	<p>Krav til diversificering: Må gerne investere i andre pengemarkedsforeninger. Investeringer i den samme forening, og summen af investeringer i pengemarkedsforeninger generelt må ikke overstige hhv. 5 pct. og 30 pct. af foreningens aktiver.</p> <p>Max 5 pct. af foreningens aktiver må investeres i pengemarkeds-instrumenter fra samme udsteder og max 10 pct. af foreningens aktiver må investeres i indskud hos samme kreditinstitut. Op til 20 pct. af aktiverne må investeres i særligt dækkede obligationer af høj kvalitet, såsom danske realkreditobligationer.</p> <p>Hvis foreningen investerer mere end 5 pct. (og maks. 20 pct.) i særligt dækkede obligationer af høj kvalitet fra én udsteder, må summen af investeringerne på mellem 5 pct. og 20 pct. ikke overstige 60 pct. af pengemarkedsforeningens samlede aktiver.</p> <p>Værdiansættelse: Aktiverne værdiansættes til den såkaldte 'amortiserede metode' – så længe værdiansættelsen ved denne metode alene afviger med mindre end 0,1 pct. fra markedsværdien. Hvis den afviger med mere sker værdiansættelse til markedsværdien.</p> <p>Indløsning: Investorer kan indløse deres andele til værdien ved indbetaling, så længe denne værdi forbliver inden for en afvigelse på 0,2 pct. fra markedsværdien af porteføljen. Ved en afvigelse på over 0,2 pct. sker indløsning til markedsværdien af porteføljen.</p>	<p>Krav til diversificering Max 10 pct. af foreningens aktiver må investeres i pengemarkeds-instrumenter fra samme udsteder og max 10 pct. af foreningens aktiver må investeres i indskud hos samme kreditinstitut.</p> <p>Op til 20 pct. af aktiverne må investeres i særligt dækkede obligationer af høj kvalitet, såsom danske realkreditobligationer.</p> <p>Hvis foreningen investerer mere end 5 pct. (og maks. 20 pct.) i særligt dækkede obligationer af høj kvalitet fra én udsteder, må summen af investeringerne på mellem 5 pct. og 20 pct. ikke overstige 60 pct. af pengemarkedsforeningens samlede aktiver.</p> <p>Værdiansættelse: Aktiverne værdiansættes til markedsværdien.</p> <p>Indløsning: Investorer kan kun indløse deres andele til markedsværdien af porteføljen.</p>
Standard forening	Ikke mulig	Ikke mulig	Der gælder stort set de samme regler som for en pengemarkedsforening med variabel NAV og kort løbetid, bortset fra at den gennemsnitlig renteløbetid max være 6 måneder og den gennemsnitlig restløbetid max må være 12 måneder.